

Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2016

Barbora Nováková

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Oblíbenost jednotlivých sportovních odvětví u dětí staršího a mladšího
školního věku

Popularity of the Particular Sports among School Children

Barbora Nováková

Vedoucí práce: PhDr. PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: B TVS-ZS

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Oblíbenost jednotlivých sportovních odvětví u dětí mladšího a staršího školního věku vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Prohlašuji, že odevzdaná elektronická verze bakalářské práce je identická s její tištěnou podobou. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Praha 2016

.....

podpis

Chtěla bych poděkovat PhDr. PaedDr. Ladislavu Kašparovi, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady. Dále ZŠ Karlov a Gymnáziu Benešov za ochotu, se kterou ke mně přistupovaly při vyplňování dotazníků, a také všem respondentům, kteří se na vyplňování dotazníků podíleli.

ANOTACE

Práce je zaměřena na zjištění sportovních odvětví, která jsou u dětí nejvíce oblíbená. K výzkumu budu používat dotazníkovou metodu a klíčovým věkem dětí pro mě bude druhý stupeň ZŠ a první čtyři roky na víceletém gymnáziu. V bakalářské práci budou uvedeny možnosti, které naše město (Benešov u Prahy) nabízí. Ty potom porovnáám s výsledky anket a pomocí grafu vyjádřím výsledky.

KLÍČOVÁ SLOVA

Oblíbenost, sport, děti, Benešov, základní škola, víceleté gymnázium, fandění.

ANNOTATION

The work is focused on the findings of the sports sector, which are the most popular for children. The research will use the poll and the age of the children, the key for me, will be the second stage of the elementary school and the first four years on a multi-annual grammar school. In the Bachelor's thesis will be presented the options that our town (Benešov u Prahy) offers. Then I compare them with poll results and using the diagram formulate results.

KEYWORDS

Popularity, sport, kids, Benešov, elementary school, high school, cheering.

Obsah

1	ÚVOD.....	7
2	CÍL A ÚKOL PRÁCE.....	8
2.1	HLAVNÍ CÍL PRÁCE.....	8
2.2	DÍLČÍ CÍLE PRÁCE	8
2.3	ÚKOLY PRÁCE.....	8
3	TEORETICKÁ ČÁST	9
3.1	DEFINICE SPORTU	9
3.2	DRUHY SPORTŮ	10
3.3	FUNKCE A ÚKOLY SPORTU	12
3.4	VÝZNAM SPORTU.....	13
3.5	SPECIFIKA ŠKOLNÍHO VĚKU.....	17
3.6	DIVÁCTVÍ.....	18
3.7	ZAPOJENÍ DO SPORTU VE VOLNÉM ČASE	21
4	HYPOTÉZY	23
5	VÝZKUMNÁ ČÁST.....	24
5.1	METODA VÝZKUMU	24
5.2	DOTAZNÍK.....	24
5.3	MOŽNOSTI MĚSTA	24
5.4	VÝSLEDKY ŠETŘENÍ	25
6	DISKUZE	62
7	ZÁVĚRY	64
8	SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	66
9	SEZNAM PŘÍLOH	68

1 ÚVOD

Otázka oblíbenosti a preference pohybových aktivit u dětí je neustále velmi aktuální. Zjištění toho, co mají děti rády je zásadní věc při tvorbě zájmových kroužků a nových aktivit jak ve škole, tak při vytváření nabídky v domech dětí, rodinných centrech apod.

Má práce se bude v první části zabývat pojetím sportu, jeho funkcemi, možnostmi a druhy. Druhá část práce je potom postavena na dotazníkovém šetření, které jsem prováděla na druhém stupni ZŠ a jemu odpovídajícím třídám na gymnáziu. Cílem šetření je zjistit, jak jsou na tom dnešní děti s pohybem, zda je baví školní tělesná výchova a jakým sportovním odvětvím se věnují.

2 CÍL A ÚKOL PRÁCE

2.1 HLAVNÍ CÍL PRÁCE

Hlavním cílem práce je porovnat oblíbenost jednotlivých sportů u dětí věku odpovídajícímu druhému stupni ZŠ a nižšímu víceletému gymnáziu.

2.2 DÍLČÍ CÍLE PRÁCE

1. Porovnat různé definice sportu, vymezit jeho pojetí a funkce.
2. Zjistit, které sporty děti daného věku nejvíce preferují.
3. Zjistit, jaké sporty by děti rády dělaly, pokud by k tomu měly možnosti.
4. Zjistit četnost provozování sportovní aktivity u dětí daného věku.
5. Určit důvody provozování sportovní aktivity.
6. Zjistit, jaká je oblíbenost pasivního sportování (diváctví).
7. Porovnat oblíbenost sportů u dětí na gymnáziu a na základní škole.
8. Porovnat oblíbenost sportů u chlapců a dívek.

2.3 ÚKOLY PRÁCE

1. Porovnat na základě zdrojů různé definice sportu, jeho pojetí a funkce.
2. Vytvořit dotazník pro žáky.
3. Oslovit ředitele škol a poprosit je o spolupráci.
4. Provést dotazníkové šetření na školách.
5. Přednesení závěrů.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 DEFINICE SPORTU

Definovat sport není vůbec jednoduché. Definicí je mnoho a jsou od sebe vzájemně odlišné. Každý si také pod pojmem „sport“ může představit něco jiného. V následující kapitole uvádím šest citací, které jsou uváděny v různých literaturách.

- Podle Svobody (1971, str. 20) *„je sport především pohybová činnost, která však vyvolává odezvu v psychice lidí“*. A také (str. 9) sport *„už není jen zájmovou činností miliónů lidí na celém světě, ale stal se také sociální institucí, která prolíná kromě výchovy i do dalších životních sfér: ekonomiky, kultury, politiky, práva, diplomacie a všech komunikačních prostředků.“*

- Akademický slovník cizích slov (1998, str. 707) říká, že sport je *„pohybová činnost prováděná zprav. soutěživou formou“* (...) *„jiná činnost provozovaná ze záliby, pro zábavu“*

- Evropská charta sportu definuje takto: *„„sportem“ se rozumí všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních,“*

- Berdychová (1976, str. 29-30) říká, že sport *„představuje soubor specifických pohybových dovedností a návyků v určitém odvětví, založených na vysokém stupni zdatnosti organismu. Výrazným rysem každé sportovní činnosti je snaha po dosažení maximální výkonnosti.“*

- V Encyklopedii tělesné kultury (1988, str. 148) je sport definován jako *„součást tělesné kultury, jejíž obsah tvoří pravidly přesně vymezené činnosti osvojené v tréninkovém procesu a předváděné v soutěžích.“*

- Podle Šprynara (1985, str. 19) sport *„chápeme jako kulturní činnost, kterou člověk vykonával a vykonává jako hrou, mimopracovní činnost ve volném čase a ve společenských skupinách.“*

Na těchto definicích vidíme, že se od sebe hodně liší i přes to, že mluví stále o stejné věci. Shrnutím můžeme dojít k tomu, že sport je pohybová činnost, která se provozuje pro

zábavu nebo v soutěži. Cílem sportu je zdokonalování psychické i fyzické kondice a dosahování co nejvyšší výkonnosti. Bližší informace o jednotlivých typech sportu jsou uvedeny v další kapitole.

3.2 DRUHY SPORTŮ

DRUHY CVIČENÍ:

Druhy cvičení můžeme podle Periče (2012) rozdělit do tří hlavních kategorií. Patří sem cvičení všeobecně rozvíjející, cvičení speciální a cvičení závodní. Cílem cvičení všeobecně rozvíjejících je celkový rozvoj všeobecných pohybových schopností a dovedností. U cvičeních speciálních se zaměřujeme na zlepšení finálního provedení určitého výkonu. Snažíme se o zlepšování jednotlivých aspektů výkonu. U posledního typu, tedy závodních cvičení upevňujeme a ověřujeme již dosažený stupeň trénovanosti.

ZÁKLADNÍ DĚLENÍ SPORTŮ:

Základním dělením můžeme sporty rozdělit na sporty individuální a kolektivní. U sportů individuálních je zde sportovec sám za sebe a snaží se o vlastní úspěch. Encyklopedie tělesné kultury (1988) individuální sporty dělí na sporty s výkonem bez přímého odporu soupeře a potom na sporty s individuálními souboji. Sporty bez přímého odporu soupeře jsou klasické sporty jednotlivců. Dále je možné tyto sporty rozdělit na sporty s měřitelnými výkony ve standartních podmínkách (atletika, plavání či vzpírání), sporty s proměnlivými podmínkami soutěžení (běh a sjezd na lyžích, kanoistika, veslování...), sporty s bodovanými výkony (krasobruslení, sportovní a moderní gymnastika) a sporty s kombinovaným hodnocením výkonu (skoky na lyžích).

Kolektivní sporty jsou sportovní hry. Zde už sportovci nepodávají výkony pouze sami za sebe, ale za celý tým. Sportovní hra je současná soutěživá činnost dvou soupeřících kolektivů nebo jednotlivců, kteří se snaží ukázat svou převahu. Soupeři musí být na hřišti vždy současně. Tím si vzájemně překáží a snaží se znemožnit výkon a úspěch soupeře.

SPORT PODLE ETAP VÝVOJE:

Ve vývoji sportu se odrážely vývojové sklony celé společnosti. Touto tematikou se zabývala Slepíčková (2000) a určila 3 nejpodstatnější etapy. V první etapě se vytvořily mezinárodně platná pravidla, systém soutěží a ustanovily se sportovní organizace. Ve druhé etapě se sport orientuje ke zdraví a zdatnosti. Třetí etapa hledá alternativní přístupy k dosavadnímu pohledu na svět a způsobu života. Podle těchto tří etap sporty dělíme do tří skupin. Tradiční, sociokulturně orientovaný a alternativní sport. Tradiční sport je „opravdové provozování sportu“. Podoba sportovních činností je vymezena přesně danými mezinárodními pravidly. Účastníci se snaží o dosažení co nejvyššího výkonu. Tito sportovci jsou často členem formálních skupin, ve kterých musí splňovat určitou úroveň výkonnosti. Patří sem všechny známé individuální a kolektivní sporty. Soutěže se zde organizují pravidelně a dělí se na lokální, regionální, národní a mezinárodní úroveň podle úrovně výkonnosti. Sociokulturně orientovaný sport je spojen s hodnotami a přínosy kulturního, sociálního či socializačního charakteru. Činnosti v sociokulturně orientovaném sportu se v mnohém podobají tradičnímu sportu. Liší se ale sportovní terminologie, která je zde neustálená a někdy má až hovorový charakter. Sportovní pravidla nejsou pevně daná, ale účastníci si je upravují sami podle momentálních podmínek. Příkladem je sportoviště, které nemusí mít obvyklé rozměry, ale postačí zde louka či jen polovina hřiště. Posledním typem je alternativně orientovaný sport. Tento sport je vývojově nejmladší a patří sem hodnoty, které člověku nabízí nějakou jinou alternativu. Hodnoty jsou nejčastěji spojeny s ekologickými či mírovými hnutími. Takováto podoba sportu přispívá k humanizaci společnosti. Činnosti, které zde provozujeme, pomáhají zlepšovat spolupráci s druhými lidmi a pomáhají pěstovat solidaritu. Příkladem je běh Terryho Foxe, který vyzdvihuje lidskou vůli po životě. Zahrnout sem můžeme také východoasijská bojová umění, která jsou kromě pohybové činnosti založena také na filozofickém učení a na životní filozofii.

SPORT PODLE MOTIVACE:

Motivace má na sportování velký vliv, což napsala i Slepíčková (2000), která definovala důvody, kvůli kterým sporty provozujeme. Nejvyšším stupněm je elitní sport, který můžeme také označit za vrcholový. Působí zde komerce a je nutná sportovcova profesionální účast. Hlavními rysy tohoto typu sportu je dosažení maximálního výkonu,

sociálního postavení a získání peněz. Druhým typem je soutěžní klubový sport, kde je směs snahy po osobním maximálním výkonu a potřeby relaxace a sociálních kontaktů. Účastníci jsou vázáni na sportovní kluby nebo federace. Velmi rozšířeným je rekreační sport, kde jsou hlavními rysy relaxace, zdraví a společenské kontakty. Účastníci nejsou vázáni na žádnou organizaci. Nabídka rekreačního sportu často probíhá v soukromém sektoru, případně ve sportovních oddílech nebo klubech. Fitness sport je typ, ve kterém je hlavním důvodem pro provozování tělesná zdatnost. Zajištění nabídky fitness sportu provádí soukromý sektor. Pátým typem je rizikový a dobrodružný sport. Ústředními motivy jsou napětí a dobrodružství. Aktivita s tímto zaměřením zajišťuje hlavně komerční sféra a jsou často finančně náročné. Tato finanční náročnost spočívá v potřebném materiálním vybavení a také v prostředí, ve kterém se aktivity uskutečňují (parašutismus, canoing, rafting...). Důvodem pro sportování může být i touha po prožití něčeho výjimečného, což zajišťuje požitkářský sport. Tyto aktivity někdy nazýváme jako S-sport, protože jejich názvy vychází z anglických slov začínajících na „s“ – sun, sea, sand, snow, sex, speed, satisfaction - tedy slunce, moře, písek, sníh, sex, rychlost a uspokojení. O nabídku takovýchto činností se dělí komerční sféra a cestovní ruch. Posledním typem je kosmetický sport, který se zaměřuje na dokonalý vzhled. V těchto činnostech se využívá narcistických motivů aktérů, kteří usilují po vypracované a pěkné postavě. Nabídku aktivit mohou doplňovat i jiné služby, jako je solárium či masáže.

3.3 FUNKCE A ÚKOLY SPORTU

Svoboda (1971) definuje funkce sportu jako výchovnou, sociální, kulturní a komerční. Úkolem sportu potom je:

1. Osvojení potřebných vědomostí o sportu a sportovním životě.
2. Osvojení potřebných sportovních dovedností.
3. Rozvoj fyzické zdatnosti a pro daný sport účelných pohybových schopností.
4. Utváření potřebných návyků.
5. Rozvoj specifických schopností.
6. Ovlivňování postojů sportovce k činitelům sportovního života.
7. Regulace interpersonálních vztahů ve sportovním kolektivu.

8. Všestranné působení na vlastnosti osobnosti každého sportovce.

(Svoboda, 1971, str. 21)

ÚKOLY TĚLESNÉ VÝCHOVY:

Úkoly tělesné výchovy definuje ve své knize Berdychová (1976). Mluví zde o úkolu zdravotním, vzdělávacím a výchovném. Zdravotní úkol spočívá v péči o zdravý růst, správný chod orgánů, péči o zdatnost a výkonnost a v péči o správné držení těla.

Vzdělávací úkol pečuje o vypěstování velkého množství pohybových dovedností a hygienických návyků. Poslední úkol je výchovný, který pečuje o výchovu základních rysů morálky pomocí tělovýchovných prostředků. Je to soustavná nenásilná výchova ve smyslu požadavků společnosti.

3.4 VÝZNAM SPORTU

VÝZNAM OBECNĚ:

Obecným významem se ve své knize zabýval Galloway (2007), který říká, že pohyb je pro člověka velmi důležitý. Sport nás ovlivňuje nejen po stránce fyzické, ale i po stránce psychické, a proto je nutné pohybovou aktivitu člověka neustále rozvíjet. Dnešní doba se vyznačuje hlavně sedavým způsobem života, kdy spoustu času trávíme u počítače a k přesunu používáme hlavně dopravní prostředky. Málo pohybu negativně ovlivňuje srdce a cévy, má na svědomí obezitu a menší odolnost vůči některým nemocem a způsobuje i růst psychické únavy. Sport, a pohybová aktivita obecně, je výbornou kompenzací tohoto novodobého způsobu života. Sport dále příznivě rozvíjí motoriku, upevňuje zdraví, zlepšuje odolnost proti námaze a nepříznivým vlivům. Pohyb dále působí na rozvoj psychický, morální i citový. Rozvíjí naši vytrvalost, odpovědnost, samostatnost a smysl pro spolupráci. Zkrátka zajišťuje celkový rozvoj osobnosti člověka.

Po cvičení se nejčastěji objevuje pocit relaxace, pohody a zvýšené sebedůvěry. Pravidelně cvičící člověk si na tyto příjemné pocity zvykne a dále je vyhledává, až se pro něj pohyb nakonec stane běžnou součástí života. To zajišťují endorfiny, což jsou hormony vylučované při cvičení, které navozují příjemné pocity a umí tlumit bolest. Tyto pohodové stavy se dostavují až po určité době pravidelného cvičení. To může mít za následek to, že někteří cvičenci (hlavně začátečníci a děti) nevydrží začátky, stěžují si na únavu a bolesti, a

sport brzy vzdají. Vždy je proto důležité poslouchat řeč vlastního těla a sportovat hlavně pro radost z pohybu.

Pohyb má dvě stránky (Šprynar, 1985), a to funkční a výsledkovou. Funkční stránka zabezpečuje využívání podmínek, prostředků a metod k co nejoptimálnějšímu tělesnému rozvoji. Výsledková stránka nám ukazuje výsledky, kterých jsme pomocí využití podmínek, prostředků a metod dosáhli.

VÝZNAM PRO DĚTI:

- Děcka se naučí, že úspěch není zadarmo. **Že kdo chce vyhrávat, musí makat.**
- **Naučí se i prohrávat.** Dostat nakládačku, znovu vstát a bojovat.
- **Osvojí si užitečné návyky:** pravidelnost, důslednost, schopnost *překonat se*.
- **Poznají smysl týmové spolupráce.** Jeden za všechny, všichni za jednoho.

(Majer, Psychologie.cz, 2014)

„Obezita a nadváha postihují v Česku skoro třetinu dětí. Důvodem je i to, že řada školáků má málo pohybu. Více než každé čtvrté dítě sedí denně přes dvě hodiny u počítače. A každé sedmé dítě sportuje jen při školním tělocviku,“ přibližuje některé ze závěr průzkumu mluvčí VZP Oldřich Tichý.

(TN.cz, 2015)

Pod spojením „sportování dětí“ si můžeme představit spoustu věcí (Perič, 2012). Můžeme pod tím vidět hru na babu, kterou hrají děti na hřišti nebo před domem. Vidět zde ale můžeme i hodiny běžného tělocviku ve škole. Sport hraje důležitou roli jako prostředek pro realizaci dítěte, které zde během sportování zažívá chvíle vítězství i porážky, úspěch i únavu. Dítě se učí různým pohledům jak na sebe samotného, tak i na ostatní. Může se stát šampionem, ale ví, že k tomuto okamžiku vede dlouhá a náročná cesta.

V současné době vrcholový sport přináší velké finanční výdělků, což někteří rodiče vidí jako příležitost a prostředek, jak své děti do budoucna finančně zajistit. To někdy vede k tomu, že rodiče dětství svých potomků obětují na úkor sportovní kariéry. Takoví rodiče často skrze děti žijí své vlastní sny a i nepatrné sportovní úspěchy pokládají za skutečný

talent. Děti tím ale mohou velmi trpět, protože přílišná zátěž a požadavky vedou až k následné nechuti a odporu ke sportu.

Sport však už dnešní děti příliš neláká. Dávají přednost počítačům, tabletům, chytrým telefonům, herním konzolám a jiným technickým vychytávkám moderní doby. A to se negativně projevuje na jejich fyzické kondici. Český olympijský výbor porovnával výsledky 90 tisíc žáků českých škol ve věku od 7 do 16 let z let 1997 až 2007 s výsledky, kterých dosáhly stejně staré děti v roce 2014 (TN.cz, 2016). Výsledky byly katastrofální. Děti se totiž zhoršily ve všech zkoumaných kategoriích. Podle odborníků za to můžou hlavně rodiče. Místo toho, aby své potomky vedli ke sportu, tak jim naopak pohyb nedovolují, aby si náhodou neublížily, nebo aby s nimi nemuseli chodit ven. Samozřejmě svou roli hrají i technologické novinky, které děti prostě lákají více než pohyb na čerstvém vzduchu.

Pro zdravotní stav dětí má bohužel nedostatek pohybu velké negativní následky. Často mají kulatá záda, špatné držení těla a ochablé svalstvo. U stále mladších dětí zjišťujeme cukrovku a obezita u nezletilých roste děsivou rychlostí.

PŘÍNOS SPORTU V TĚLESNÉ A DUŠEVNÍ OBLASTI:

Sport nám přispívá v mnoha ohledech (Slepičková, 2000). Ze zdravotního hlediska se zvyšuje účinnost plic a srdce, tím se zároveň snižuje riziko srdečně cévních onemocnění. Dále se zvyšuje vytrvalost a svalová síla. Cvičením, posilováním a protahováním, se dají zmenšit zdravotní problémy se zády. Pravidelným cvičením se také zlepšuje vzhled a oddalují se projevy stárnutí. Vylučování endorfinů při cvičení se přispívá ke zlepšení psychické stránky člověka, uklidnění a navození přirozené únavy. V neposlední řadě se sportem dá docílit zpevnění těla a dosažení ideální hmotnosti.

RADOST A SPORT:

Sport bez radosti není v psychologickém smyslu vůbec sportem. Radost ke sportu neomylně patří a sport bez radosti nemívá příliš dlouhé trvání. Ve sportu vidíme bouřlivou a rychle se měnící dynamiku emocí. Do zvrátů a změn započítáváme přechody od strachu a radosti v průběhu trvání sportovních činností.

Zdroje radosti:

Mezi zdroje radosti řadíme několik typů, a to zdroje pohybové, psychologické, sociální a environmentální (Slepička, 2009). Pohybové zdroje mají antidepresivní efekt. Zlepšení nálady zde nastává díky prokysličování mozku, vylučování endorfinů a vertiginálnímu efektu některých pohybů (kolébání, houpání...). Psychologické zdroje spočívají ve zvyšování sebehodnocení a sebedůvěry, hrdosti po výkonu a zlepšenému profilu nálad. Sociální zdroje se projevují v sociální opoře a uznání. Spatřit je můžeme také ve sportovním humoru a sociálních aktivitách, které nastávají po sportu a po vítězství. Poslední zdroje jsou environmentální, které jsou navozeny přírodním prostředím. Sportovní činnosti, které jsou spojeny s přírodními okolnostmi, způsobují radost.

SPORT A KVALITA ŽIVOTA

Sport je jedním z ukazatelů kvality života. Sportováním je potom určitým projevem kvality života a ukazuje jakýsi projevovaný nadstandard. Neboť živořící člověk nebude sportovat, a na druhou stranu sportující člověk má ještě energii navíc. Pojem „kvalita života“ se začal používat také ve vztahu člověka ke zdraví (Slepička, 2009). Rozhodujícím ukazatelem pro životní kvalitu většinou bývá: somatický stav, pohybové funkce, normalita psychiky, vybavení k přežití, vývojová péče, zakotvenost ve vztazích, přiměřené materiální podmínky a životodárné životní prostředí.

Sport je navíc nejen projevem kvality života, ale zároveň také nástrojem jejího zvyšování. Způsobů na zkvalitňování života sportem je hned několik. Například sport člověku nahrazuje pohybový nedostatek, který je způsobený moderní společností a technosférou. Dále je sport přirozenou podporou a údržbou tělesných systémů, kostí i svalů, a tím se zvyšuje kapacita zdraví člověka. Navíc je jednoznačně prokázáno, že u zdravotně postižených a seniorů sport napomáhá k pohybové samostatnosti.

Sport se také osvědčil jako léčebný prostředek a hlavně jako efektivní součást léčby psychiatrických pacientů metodou kinezioterapie. V této metodě jde obecně o zlepšení kvality života pacientů. Pokud máme na mysli pohybovou stránku sportu, tak mluvíme o kinezioprotekci kvality života. Nefunguje zde jen izolované působení pohybu, ale o

komplet psychosociálních funkcí (zábavné, estetické, harmonizační, kompenzační) a funkcí, které jsou spojeny se sebepojetím člověka (sebedůvěra...).

3.5 SPECIFIKA ŠKOLNÍHO VĚKU

Ve školním věku 11-15 let máme ve velké části pubertu a s ní spojené velké fyziologické změny (Dovalil, 2002). Patří sem zrychlený růst a velká změna váhy i výšky těla. Rychlý růst ovlivňuje pohybové možnosti a může vést k pocitům neobratnosti a neohrabanosti. Dále se rychlý růst může projevit v pohybové diskoordinaci a tím i v klátivé chůzi a špatném držení těla. Proto je vhodné s dětmi zařazovat cvičení na rozvoj koordinace. Velké tělesné změny mají odraz v psychice a mohou vést k pocitům odlišnosti a nezapadnutí do kolektivu. K tomu se může vázat agresivní chování a hrubost vůči okolí. Pohlavní hormony způsobují zvýšení svalové síly, na to ale nejsou připraveny vazy, šlachy a úpony. V tomto věku si děti rozšiřují obzory, okruh myšlení a paměť. Tento věk je typický rychlým chápáním a schopností rychle se učit nové pohybové dovednosti. Pohyby, které se naučíme v tomto období, jsou většinou pevnější než ty, které se naučíme až v dospělosti.

Toto období je ze sportovního pohledu začátkem specializace. Výběr jednotlivých sportovních odvětví je ovlivněn změnami ve vývoji. Sport děti berou nejenom jako hru, ale také jako určitou povinnost. Důležité je proto zájem ke cvičení upevňovat, zároveň na něm ale nestavět celý svět. Není možné zanedbávat ani školní povinnosti, ani jiné zájmy (kultura, společenský život...). Trenér či učitel by se měl zajímat o denní režim svých svěřenců a snažit se je navést k lepšímu využívání volného času.

Tento školní věk je typický svým napodobováním dospělých. Děti si hledají idoly mimo rodinu, kterými mohou být například učitelé, herci, sportovci či zpěváci. Přejímají od nich nejen dobré, ale i špatné návyky, což může dítě vést např. ke kouření nebo alkoholu (Svoboda 1971).

Pomalu se začínají tvořit vztahy k druhému pohlaví. Dívky dospívají o něco dříve než chlapci, a proto se také dříve identifikují s chováním ženy. Dívky také většinou přebírají iniciativu při organizování.

Dítě má několik druhů věků, které je potřeba odlišit (Perič, 2012). Prvním typem je věk kalendářní, který se určuje podle data narození. Druhým typem je věk biologický, který

se určuje podle stupně biologického vývoje organismu. Tento věk nemusí být stejný jako kalendářní věk. Posledním typem věku je věk sportovní. Tento věk je vlastně doba, kterou dítě věnovalo sportovní přípravě. Určuje se tím, jak dlouho dítě provozuje daný sport (atletiku, gymnastiku, basketbal...).

SPECIFIKA VEDENÍ SPORTUJÍCÍCH DĚTÍ

Při vedení dětí není dobré soustředit se především na chyby a nedostatky. Může to totiž dojít k tomu, že o sobě dítě začne pochybovat, sportování si spojí s výtkami a vytvoří si ke sportu negativní vztah. Důležité je rozvíjet snahu pro další činnost – správným prostředkem je pozitivní hodnocení (Slepička, 2009). Pozitivní hodnocení dítě povzbudí, navnadí a postrčí k dalším činnostem. Negativní hodnocení je pro dítě velmi demotivující a dítě se dalšímu sportování raději vyhne, protože tyto špatné pocity nechce znovu zažívat. Děti se celkově bojí toho, že zklamou. Zklamou své rodiče, učitele, trenéry... Dítě, které trpí úzkostí, bude jen těžko motivované pro pravidelnou sportovní aktivitu. Proto je pro nás důležité vytvářet atmosféru klidu a příliš neklást důraz na významnost dosažených výsledků. To by totiž mohlo vést k tomu, že se dítě zablokuje a zastaví se rozvoj vloh, dispozic a schopností.

Při trénování musíme brát ohled na to, jaké konkrétní dítě je. Každé je jiné, má jiné předpoklady a schopnosti. Je proto nutné vycházet z osobnosti dítěte a klást na něj jen takové požadavky, které je schopné zvládnout. Přetěžování a kladení nesmyslných nároků má na dítě závažné negativní psychologické dopady. A to, že těmto nárokům nedokáže vyhovět, tvoří předpoklady pro pocity bezmoci a neschopnosti.

3.6 DIVÁCTVÍ

Divácký zájem o sport můžeme spatřovat jak v přímé návštěvnosti na stadionech, tak pomocí zprostředkované sledovanosti sportů v televizích a počítačích. Rostoucí význam sportu a sportovního diváctví zapříčinil, že se o tuto oblast začaly zajímat společenské vědy. Diváctví se začalo podrobovat hlubší analýze (Slepička, 2010). Začátek analýzy vznikl také kvůli narůstajícím problémům s chováním sportovních diváků. Toto chování se stalo objektem zájmu sociologů, historiků a psychologů. Zkoumáním diváků a jejich chování se ukázaly rozdíly ve způsobech života. Zjistilo se, že sportovní diváctví je tu stejně tak dlouho,

jako sportování samo. V minulosti bylo diváctví hlavním smyslem sportování, mnoho soutěží se uskutečňovaly jenom pro pobavení diváků. V současné době je sport velmi zpopularizován, k čemuž přispěl i rozvoj dopravy a nových technologií. Komerce se snaží přilákat nové diváky všemožnými způsoby. Sporty se přemísťují do ulic, náměstí a nákupních center, aby se zvýšila atraktivita dané sportovní činnosti. Cílem těchto akcí je zaujmout i takového člověka, který by jinak na takovou akci nepřišel – aneb když nepřijde divák za sportem, musí přijít sport za divákem. Nabídka sportovní podívané začíná převyšovat poptávku, a proto je nutné získat nové diváky a nabídku podívané rozšířit.

Velmi aktuální je sledování sportů v televizi. Nové technologie totiž přináší nevídané možnosti – kamera zabere sportovce detailně a scénu dokáže opakovat či zpomalit tak, že divákovi nic neunikne. V televizi se můžeme podívat i do zákulisí, což se divákovi na tribuně nemůže podařit. Na druhou stranu televizní divák je ochuzen o tu pravou sportovní atmosféru, která je přímo v dějišti neopakovatelná. Hromadná nálada, pokřiky, společné prožívání radosti i smutku... To televizní divák nezažije. Proto je stále mnoho lidí, kterým televizní diváctví nestačí, a podívanou na živo by si nenechali utéct.

Sportovní publikum je složeno s mnoha malých sociálních skupinek, které jsou tvořeny přáteli nebo rodinou. Málokdo totiž chodí na sportovní akce sám. Atmosféra se tak skládá ze sociálních interakcí jak mezi členy skupinky, tak skupinek mezi sebou. Sport přináší pozitivní i negativní prožitky. Pozitivní zažíváme při úspěchu a výhře, negativní při neúspěchu a prohře. Prožitky se vztahují k objektivním zkušenostem i k psychice samotného člověka. Tyto prožitky mívají různou sílu a projevují se nejčastěji jako afekty strachu, vzteku a radosti. Sportovní publikum je typické svojí „emoční infekcí“, tedy tím, že se různé emoce rozšiřují a přelévají mezi diváky jako nákaza. Rozdíly v emocích vznikají také mezi jednotlivými diváky. Jinak utkáni prožívají lidé, kteří se ztotožňují s týmem nebo sportovcem, a jinak ti, kteří nikomu nefandí a je jim jedno, jak závod či utkání skončí. Různé studie zjistily (Slepička, 2009), že pozitivní prožitky nám způsobuje hlavně sledování technických dovedností aktérů závodu a jejich vynaložené úsilí. Nejčastějším zdrojem negativních prožitků se pak stává špatná úroveň závodu, malá snaha sportovců či rozhodování rozhodčích.

Sportovnímu diváctví vděčíme za spoustu pozitivních funkcí. Hlavně je to zábava, která umožňuje odreagování a psychické uvolnění. Obohacuje naši prožitkovou sféru o emoce a estetično. Také nám diváctví poskytuje změnu v našem zažitém denním rytmu. Diváctví má ale význam i pro samotný sport. Tím, že diváci vytváří atmosféru, ovlivňují totiž samotné sportovce i jejich výkon.

Sportovní diváctví ovlivňuje soubor aktivně sportujících jedinců. Divácky atraktivní sportovní akce (mistrovství světa, olympijské hry) přivádí ke sportu nové zájemce (hlavně z řad dětí a mládeže). Diváctví se tak může stát přínosem pro společnost, protože kladně přispívá jak k rozvoji sportu, tak i k rozvoji sportovního diváka. Pravidelné návštěvy sportovních klání totiž způsobuje rozšíření informací a vědomostí nejen o konkrétním sportu, ale i o sportovním dění vůbec.

DIVÁCKÁ AGRESE

Ukázalo se, že existuje jistá spojitost mezi agresí ve sportu a agresí mezi diváky (Slepička, 2009). Tím, že se díváme na agresivní sporty (úpolové sporty, hokej...), se aktivují naše agresivní instinkty. Faktorem způsobujícím nárůst agresivity u diváka může být napodobování agresivního chování sportovců (agrese pak ukazuje frustraci z neúspěchu). K projevům agrese docházejícím u diváků, bývá nejčastěji házení nejružnějších předmětů na hřiště (mnohdy i s cílem zranit hráče či rozhodčího).

Pravděpodobnost vzniku agrese u diváků je ovlivněna tím, o jaké utkání se jedná – přátelské, přípravné, mistrovské. Čím významnější utkání, tím větší nervy a s tím i větší agresivita. Hodně to podněcuje i média, která diváky dokáží vyburcovat komentáři o důležitosti a významu toho daného utkání.

Svůj podíl na agresi diváků má i násilí, které v souvislosti se sportem vidíme v médiích. Často se opakující videa zachycující zpomalené záběry spolu s komentářem o „mužném vedení boje“. Násilí se tím pádem stává jakousi normalitou, která postupně mění pravidla chování diváků. Tím se pak i mění složení sportovního publika. Pro některé diváky jsou rvačky hlavním smyslem návštěvy sportovních stadionů. Jejich prožitek a radost plyne z násilí a nikoliv z přihlížení sportovním výkonům.

3.7 ZAPOJENÍ DO SPORTU VE VOLNÉM ČASE

ZÁKLADNÍ UKAZATELE:

Pro posouzení míry a způsobu zapojení do aktivního sportu se užívají nejčastěji údaje o frekvenci, objemu, intenzitě, formě účasti a konkrétním sportu (Slepičková, 2000). Frekvence účasti ve sportu je údaj, kterým určujeme, jak často se lidé této činnosti věnují. Běžně se pro určení této míry používá hodnotící škála, jejíž stupně bývají vyjádřené buď v obecných pojmech (nikdy, někdy, občas, pravidelně), nebo ve specifikovaných pojmech (1x týdně, 5x ročně...). Dalším ukazatelem je objem, který se vyjadřuje v jednotkách časových, délkových nebo váhových. Ve sportu bereme jednotkou délky počet minut nebo hodin, tedy dobu, po kterou byla ta určitá činnost prováděna. Intenzita je ukazatel, pro jehož určení se nejvíce používá tepová frekvence. Je to praktický způsob, protože po pár zkušenostech si může vlastní frekvenci změřit palpacně každý sám. Případně jsou běžně dostupné sport testery, které měří a ukazují tepovou frekvenci v průběhu celého cvičení. Formu účasti můžeme dělit několika způsoby. Tím prvním je dělení na individuální a kolektivní sporty, jejichž vymezení jsem vysvětlovala v kapitole „druhy sportů“. Dalším způsobem dělení se určuje podle sociální formy daného sportu. Sportovec buď činnost provozuje sám a nepotřebuje žádného partáka, nebo se do činnosti zapojuje ve společnosti různě velké skupiny. Posledním hlediskem, které bereme v úvahu ve formě účasti, je organizování sportovních činností. Lidé sport mohou provozovat buď ve vazbě na sportovní organizace (jako členové nebo nečlenové), nebo úplně mimo organizace. Výhodou organizací je, že svým zájemcům poskytují odborníky, programy, materiální vybavení i tělovýchovná zařízení. Posledním ukazatelem je preference sportů. Tento ukazatel je důležité znát, protože je výhodné vědět, jakým sportovním činnostem se lidé věnují. Každý člověk je také rozdílný – někdo je věrný jediné sportovní disciplíně, někdo má široký repertoár činností. Vliv na výběr sportu má také popularita jednotlivých odvětví, která se mění s dobou. U zjišťování preference jsou důležité dva různé pohledy na věc. Za prvé je třeba vědět, jakých sportů se lidé skutečně zúčastňují. Za druhé musíme znát jejich přání a sny, tedy sporty, které se jim líbí, chtěli by je dělat, ale nemohou je provozovat z různých důvodů. Tyto důvody mohou být subjektivní (věk, zdravotní stav, nedostatek času) a objektivní (finanční nákladnost, neexistence nabídky).

FAKTORY PODMIŇUJÍCÍ ÚČAST VE SPORTU:

Faktory, které ovlivňují naši účast ve sportu, dělíme na vnitřní a vnější. Mezi vnitřní podmínky patří osobní a individuální podmínky každého jedince. Zapojujeme sem věk, pohlaví, zájem, volný čas, finanční situaci a zdravotní stav. Vnější podmínky jsou vlastně celospolečenské vlivy, které působí na znalosti, jednání a chování lidí. Když se tyto faktory vhodně spojí, tak se jedinec do sportu zapojí. V opačném případě se jedinec zapojí do nesportující populace. Podmínkami může být znalost sportu, motivace, kontakt se sporty, příležitost, postoj ke sportu, sociální image sportu, finanční nákladnost a přístup k tělovýchovným zařízením.

U dětí je vnějším stimulem nejčastěji zájem rodičů a jejich aktivní starost o pohyb a sport potomků v podobě nabídky či příkazu. Ve škole děti ke sportu navede především učitel, který to může dělat i pomocí hodnocení a klasifikace během tělesné výchovy. U starších dětí mají velký vliv sdělovací prostředky, které ukazují slavné osobnosti, které dětem mohou být vzorem. Ale tímto vzorem pro děti nemusí být jen slavná osobnost, ale i respektovaný kamarád či vrstevník.

4 HYPOTÉZY

1. H1 – Děti, které tělesná výchova ve škole baví, bude více než polovina.
2. H2 – Počet dětí, které neprovozují žádný sport, bude vyšší než 5 %.
3. H3 - Při výběru sportu u dětí tohoto věku nepřesáhne vliv rodičů 10 %.
4. H4 – U chlapců bude nejvíce sledovaným sportem v televizi fotbal, u děvčat krasobruslení.
5. H5 – Žáci gymnázia se v televizi nejvíce dívají na fotbal, žáci základní školy na hokej.
6. H6 – Osobní diváctví na sportovních utkání bude nejvyšší na fotbale alespoň o 20 hlasů.
7. H7 – Chlapci jsou ve fandění více aktivní než dívky.
8. H8 - Rodičů, kteří rekreačně sportují, bude alespoň 2x více než nesportujících rodičů.

5 VÝZKUMNÁ ČÁST

5.1 METODA VÝZKUMU

Rozhodla jsem se, že nejvhodnější metodou pro mojí práci bude dotazník. Pro co nejobjektivnější výsledky jsem celkem oslovila 245 respondentů, takže z časových a organizačních důvodů byl dotazník jasnou volbou.

5.2 DOTAZNÍK

Mnou vytvořený dotazník se skládá z 18 hlavních otázek a několika podotázek. Jsou kombinací uzavřených i otevřených možností odpovědi. Vzor dotazníku je uveden v příloze. Cílem šetření bylo zjistit oblíbenost sportovních odvětví na školách v Benešově, proto jsem odpovědi získávala od žáků na školách pouze v tomto městě. Výsledky šetření tudíž nelze brát jako souhrnné výsledky pro všechny žáky.

Jako cílové školy jsem uvedla ZŠ Karlov a Gymnázium Benešov, protože jsem na obou těchto školách studovala. Na základní škole jsem dotazovala žáky 6., 7., 8. a 9. tříd. Na gymnázium potom žáky z primy, sekundy, tercie a kvarty. V každé třídě jsem u vyplňování byla osobně přítomna, abych mohla zodpovědět případné dotazy a vysvětlit případné nejasnosti.

5.3 MOŽNOSTI MĚSTA

Průzkum jsem prováděla v Benešově u Prahy, což je město, které má cca 17 tisíc obyvatel. Leží ve Středočeském kraji zhruba 40 km od Prahy. Benešov disponuje velmi dobrými podmínkami pro sport.

Pro veřejnost zde můžeme nalézt jeden krytý bazén, jeden venkovní bazén a jedno přírodní koupaliště. Nachází se zde velký fotbalový stadion i několik menších hřišť na fotbal. Zimní stadion nabízí možnosti jak pro zimní sporty (hokej, krasobruslení, veřejné bruslení), tak i pro letní využití (inline bruslení, florbalové tréninky). Nově zrekonstruovaná sportovní hala uprostřed města vytváří výborné podmínky pro sportovní hry. Probíhají zde tréninky florbalistů, volejbalistů a také kroužky od domu dětí a mládeže. Nechybí zde ani podmínky na tenis – nafukovací tenisové haly a venkovní tenisové kurty.

Dům dětí a mládeže disponuje vlastní tělocvičnou, která ani chvíli nezahládí. DDM nabízí široký výběr sportovních kroužků za nízké ceny, takže podmínky pro sportování dětí jsou opravdu výborné.

Ve městě je i několik sportovních a fitness center. Jejich součástí jsou kurty na badminton a tenis, hřiště na volejbal, beach volejbal, nohejbal a malou kopanou a sály na aerobic, spinning a trampolíny.

Základní škola Karlov disponuje vnitřní velkou a malou tělocvičnou, venkovním hřištěm s dráhou a doskočištěm na skok do dálky. Škola nabízí bohatý výběr zájmových kroužků orientovaných na sport. Školní týmy se pravidelně účastní volejbalových, basketbalových, florbalových i fotbalových turnajů.

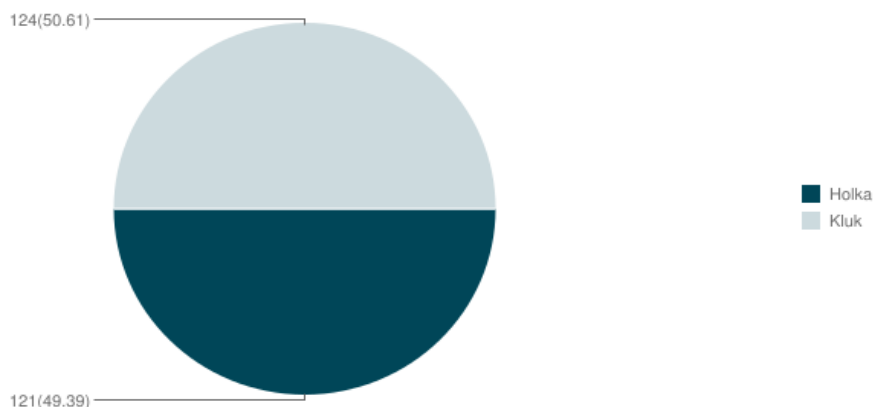
Gymnázium Benešov má také vnitřní velkou i malou tělocvičnu, hned vedle školy je potom venkovní hřiště. Nechybí zde ani dráha a doskočiště na skok do dálky a vrhačský kruh. Škola má sportovní týmy zaměřené na volejbal, fotbal, florbal, odbíjenou a silový čtyřboj.

5.4 VÝSLEDKY ŠETŘENÍ

OTÁZKA Č. 1.

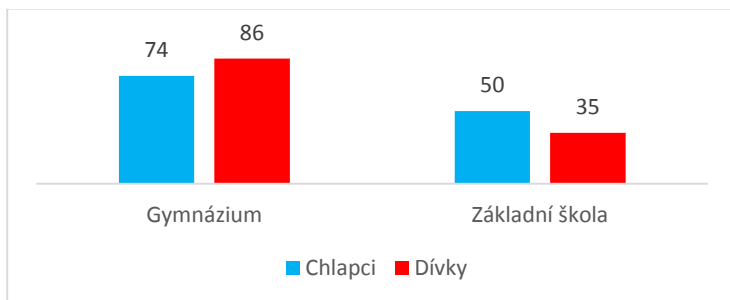
První otázka byla uzavřená. Možnosti výběru byly *kluk* a *holka*. Z těchto odpovědí vyplývá procentuální zastoupení dívek a chlapců.

Graf č. 1 – procentuální zastoupení chlapců a dívek

Z grafu č. 1 můžeme vyčíst, že zastoupení dívek a chlapců bylo rovnoměrné, chlapců bylo pouze o 1 procento více.

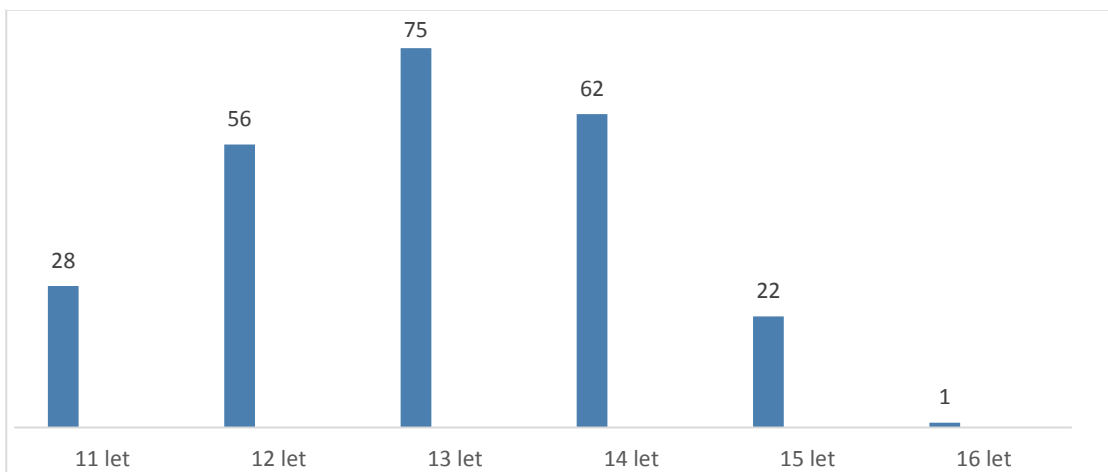
Graf č. 1A – porovnání chlapců a dívek: ZŠ vs. gymnázium

OTÁZKA Č. 2

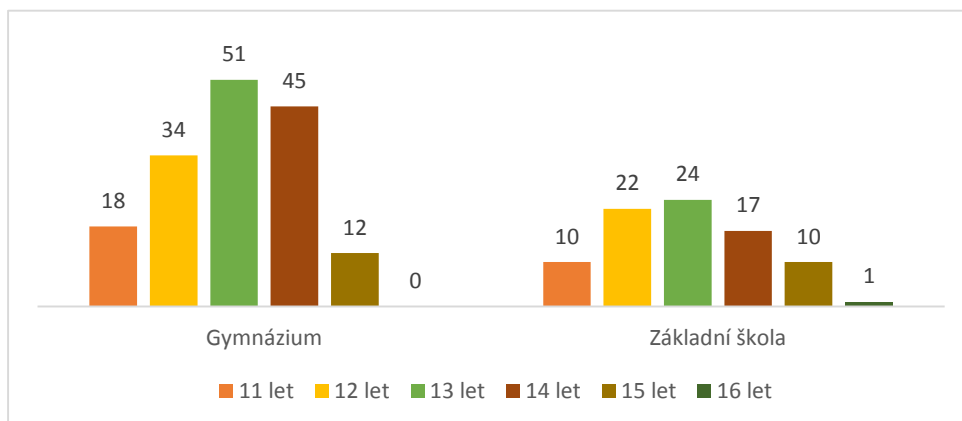
Otázka zněla „Kolik je ti let?“ a měla možnost otevřené odpovědi. Použitelných odpovědí jsem získala celkem 244, pouze v jednom případě se mi vrátila odpověď „neřeknu“.

Graf č. 2 – věkové rozložení respondentů

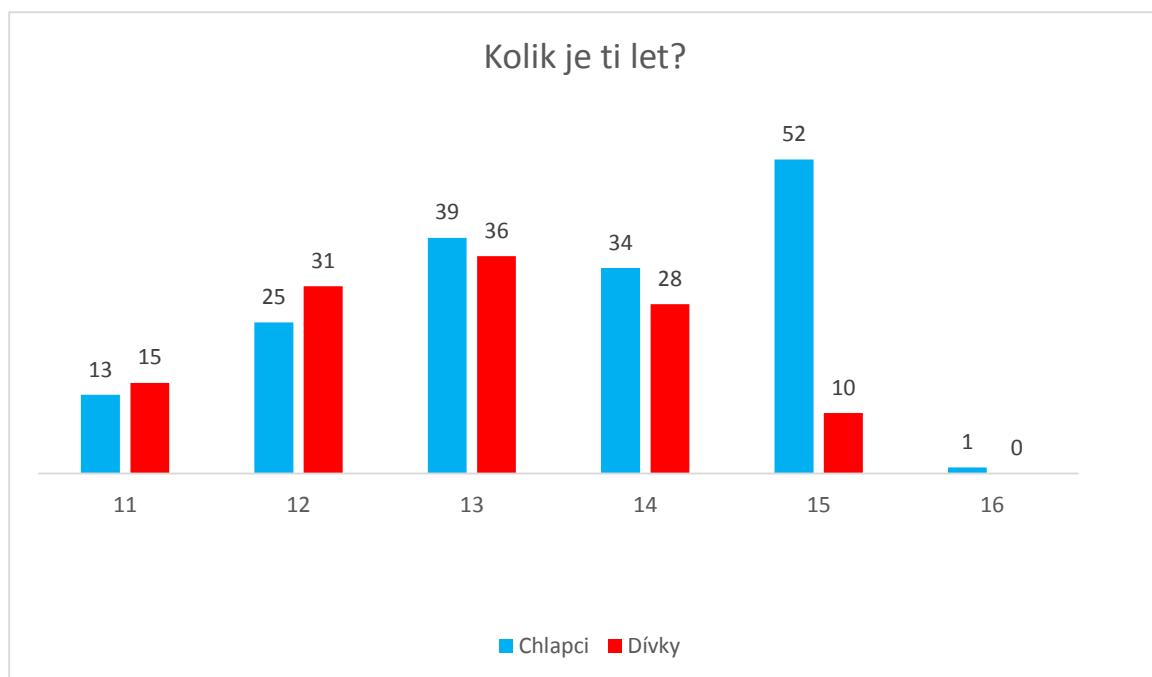

Z grafu č. 2 je patrné, že nejvíce respondentů bylo třináctiletých, na druhém místě byli čtrnáctiletí a na třetím dvanáctiletí. Nejméně zastoupen byl věk 16 let.

Graf č. 2A – věkové rozložení na jednotlivých školách

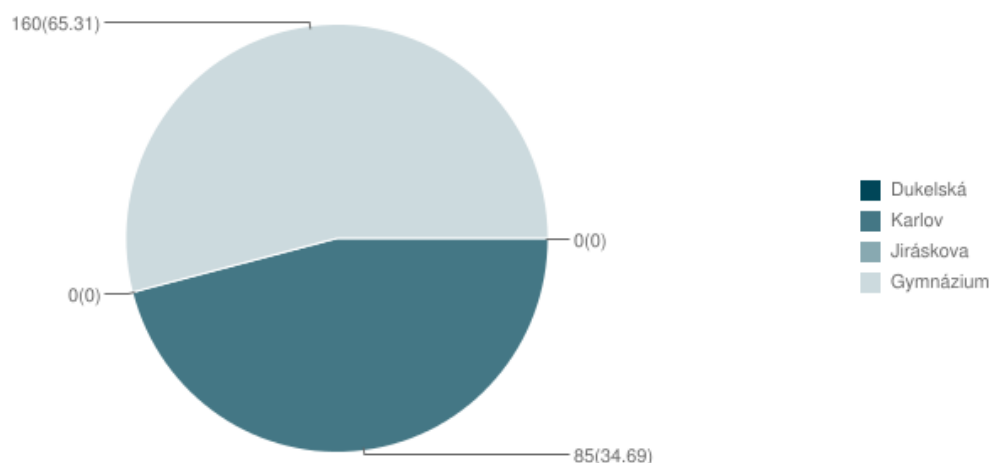
Graf č. 2B – věkové rozložení respondentů vůči pohlaví

OTÁZKA Č. 3

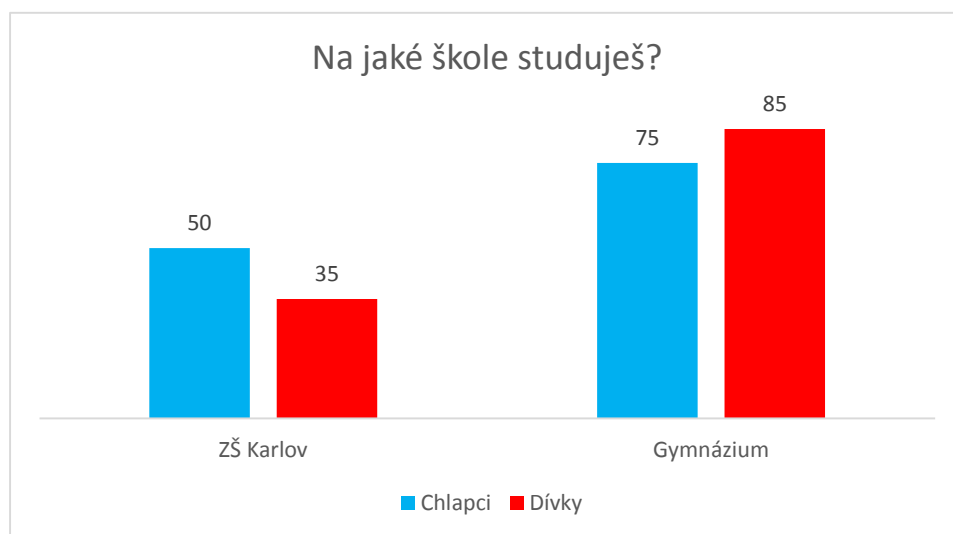
V této otázce (*Na jaké škole studuješ?*) jsem zjišťovala, na kterou školu respondent dochází. Možnosti byly čtyři, dotazník jsem ale nakonec vyplňovala pouze na dvou školách.

Graf č. 3 – procentuální zastoupení žáků jednotlivých škol

Podle grafu č. 3 bylo žáků z gymnázia o 31 procent více, než žáků ze základní školy. To bylo podmíněno množstvím tříd, které jsou na školách zřízeny. ZŠ Dukelská a ZŠ Jiráskova mají nulové zastoupení, protože mi nakonec na těchto školách nebylo umožněno dotazník vyplnit.

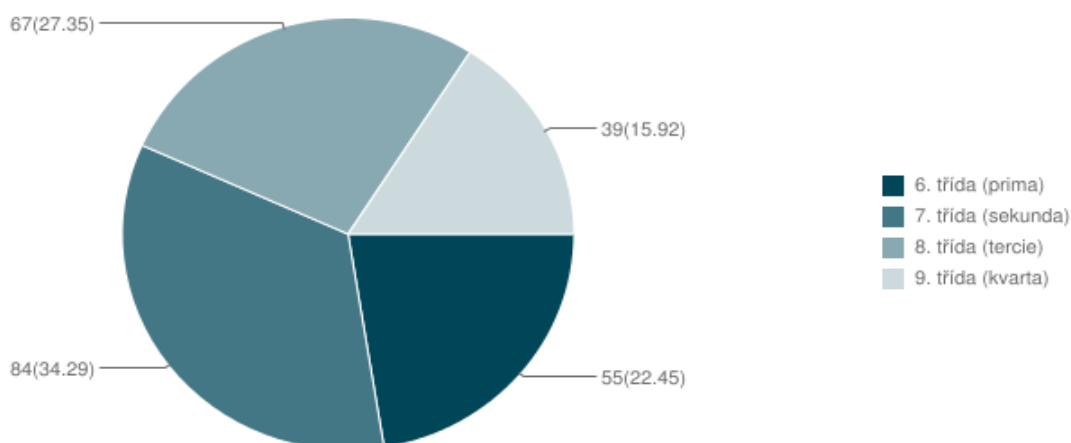
Graf č. 3A – rozložení chlapců a dívek na jednotlivých školách

OTÁZKA Č. 4

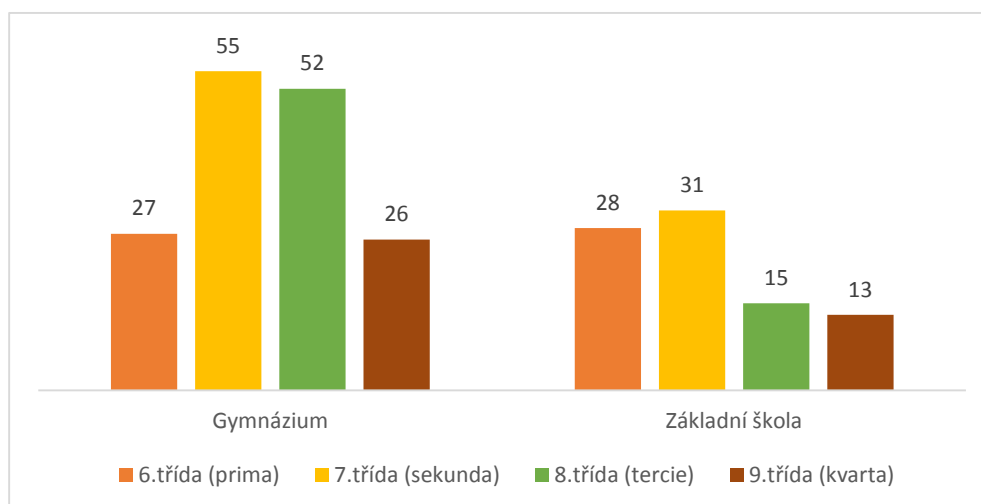
Zde jsem se ptala „*Jaký jsi ročník?*“ s uzavřenými možnostmi odpovědí. Respondenti mohli vybírat celkem ze čtyř možností.

Graf č. 4 - procentuální zastoupení jednotlivých tříd

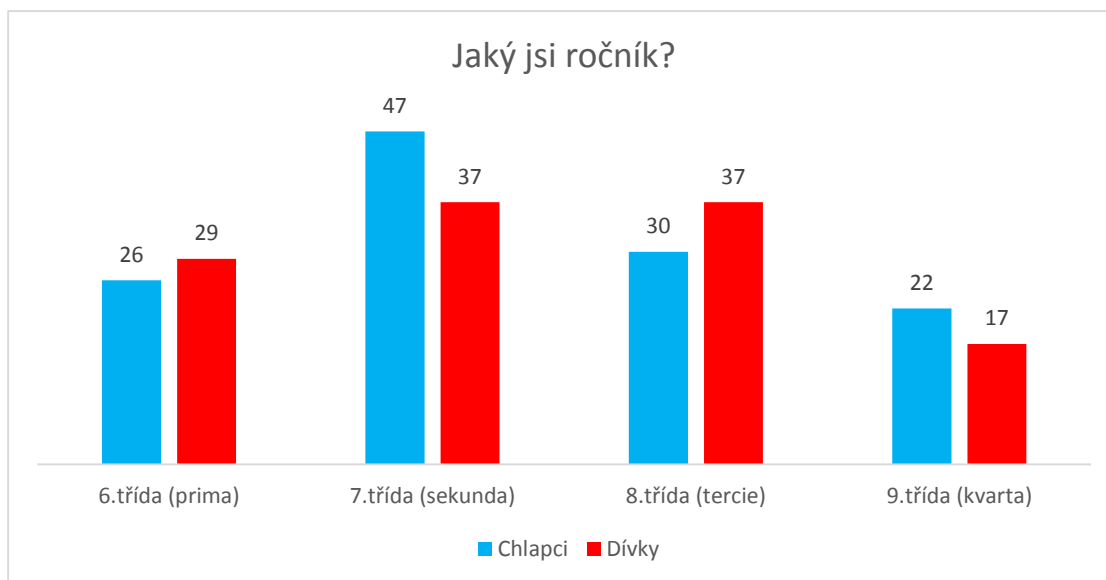

Graf č. 4 ukazuje rozložení tříd. Nejvíce zastoupená je 7. třída (sekunda) s 34,3 procenty, druhá je 8. třída (tercie) s 27,4 procenty, třetí je 6. třída (prima) s 22,5 procenty a nejméně zastoupená je 9. třída (kvarta) s 15,9 procenty respondentů.

Graf č. 4A – zastoupení jednotlivých tříd na školách

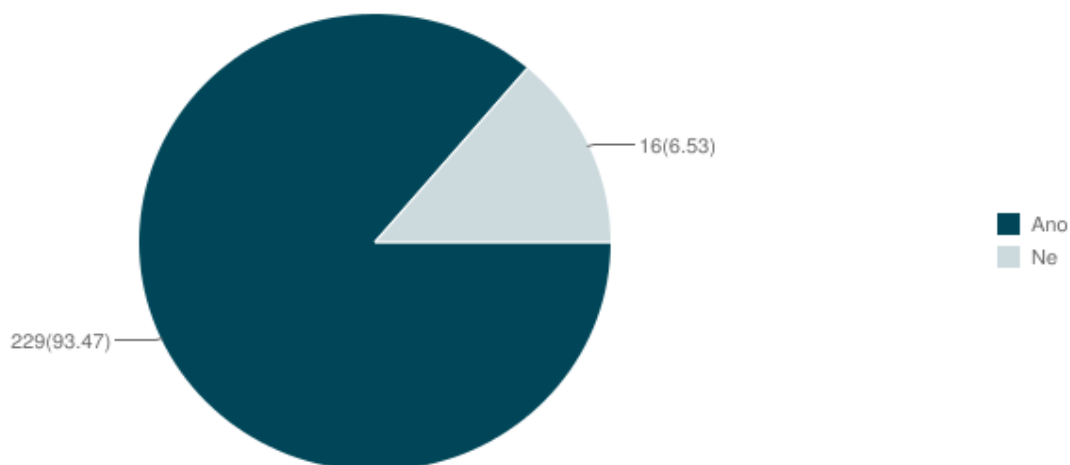
Graf č. 4B – rozložení dívek a chlapců v jednotlivých ročnících

OTÁZKA Č. 5

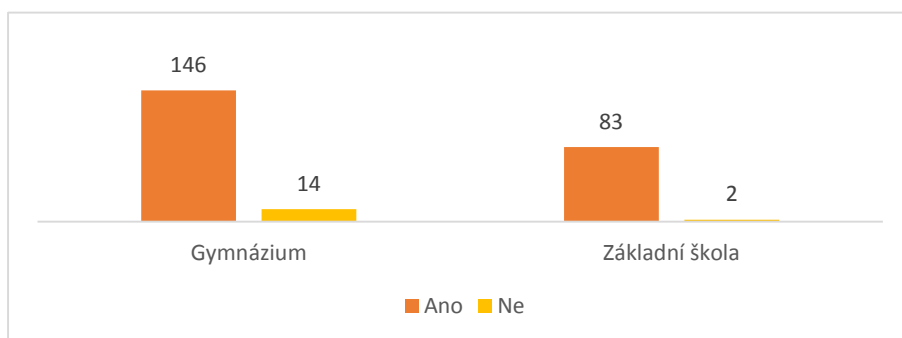
V otázce „Baví tě tělocvik ve škole?“ jsem zvolila uzavřené odpovědi s možnostmi *Ano* a *Ne*.

Graf č. 5 – oblíbenost TV ve škole

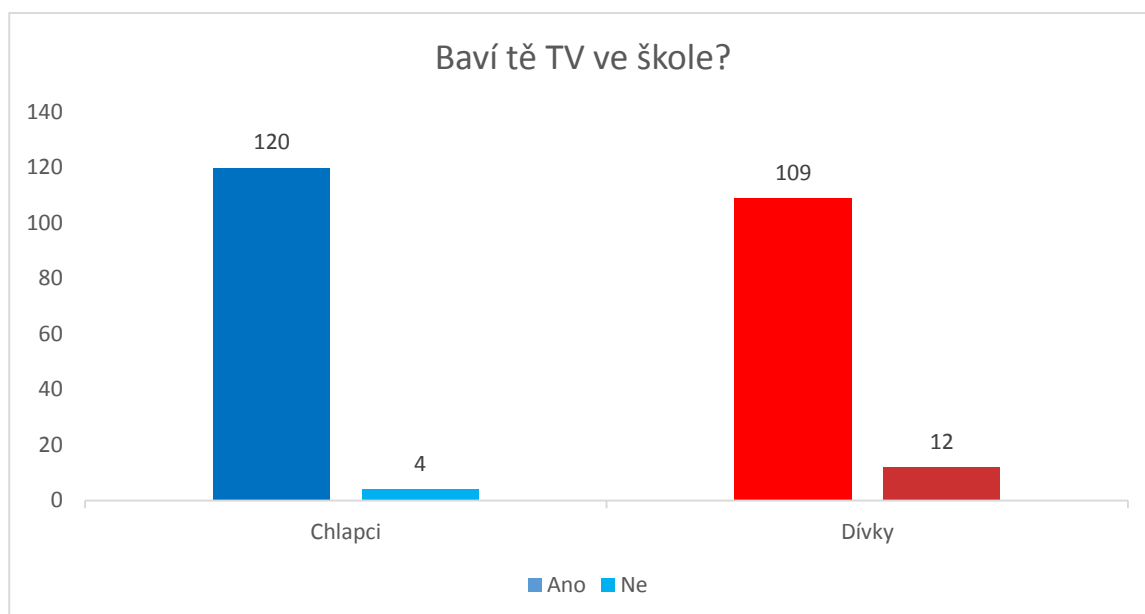

Z grafu č. 5 můžeme vyčíst, že tělocvik ve škole baví 93,5 procenta žáků. Pouze 6,5 procent žáků tělocvik nebaví.

Graf č. 5A – oblíbenost TV ve škole – gymnázium vs. ZŠ

Graf č. 5B – oblíbenost TV ve škole – chlapci vs. dívky

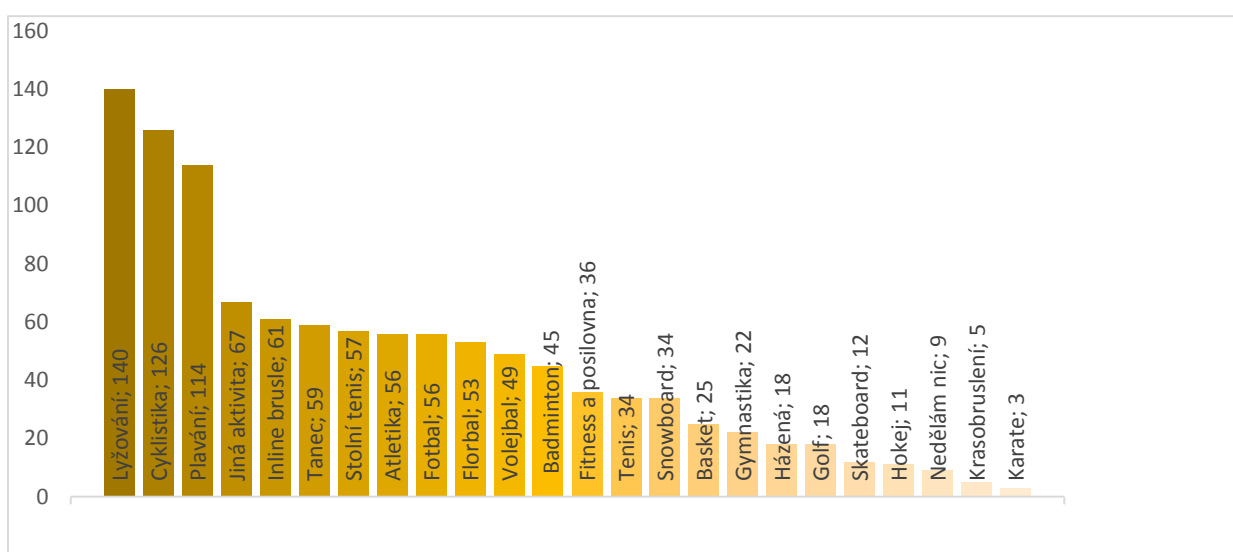
Z celkem 16 respondentů, kteří uvedli, že je tělocvik ve škole nebaví bylo celkem 12 dívek a pouze 4 chlapci.

OTÁZKA Č. 6

U otázky „*Jakou sportovní aktivitu provozuješ?*“ mohli žáci vyplnit více možností. U možnosti „*jiná aktivita*“ bylo volné místo na vlastní odpověď. Mezi aktivity, které žáci vypisovali patří: airsoft, běžecké lyžování, lezení, taekwondo, judo, jóga, triatlon, agility, parkurové skákání, lukostřelba, rugby, vybíjená, box, mažoretky, kuželky, ringo, parkour a pétanque.

Graf č. 6 – četnost provozování jednotlivých sportovních aktivit

Graf č. 6 ukazuje, jaká je četnost provozování u jednotlivých aktivit. Nejvíce zastoupené je lyžování se 140 hlasy, dále cyklistika se 126 hlasy a plavání se 114 hlasy. Nejméně má karate se 3 a krasobruslení s 5 hlasy.

Tabulka č. 1 – porovnání sportů gymnázium vs. ZŠ

SPORT	GYMNÁZIUM	ZŠ
Hokej	7	4
Volejbal	36	7
Tenis	30	4
Golf	13	5
Basket	17	8
Cyklistika	99	27
Florbal	29	24
Fitness a posilovna	26	10
Lyžování	117	26
Karate	2	1
Gymnastika	18	4
Nedělám nic	1	8
Tanec	47	12

Snowboard	30	4
Atletika	42	14
Inline brusle	52	9
Plavání	90	24
Badminton	37	8
Stolní tenis	48	9
Krasobruslení	4	1
Fotbal	31	25
Skateboard	10	2
Házená	10	8

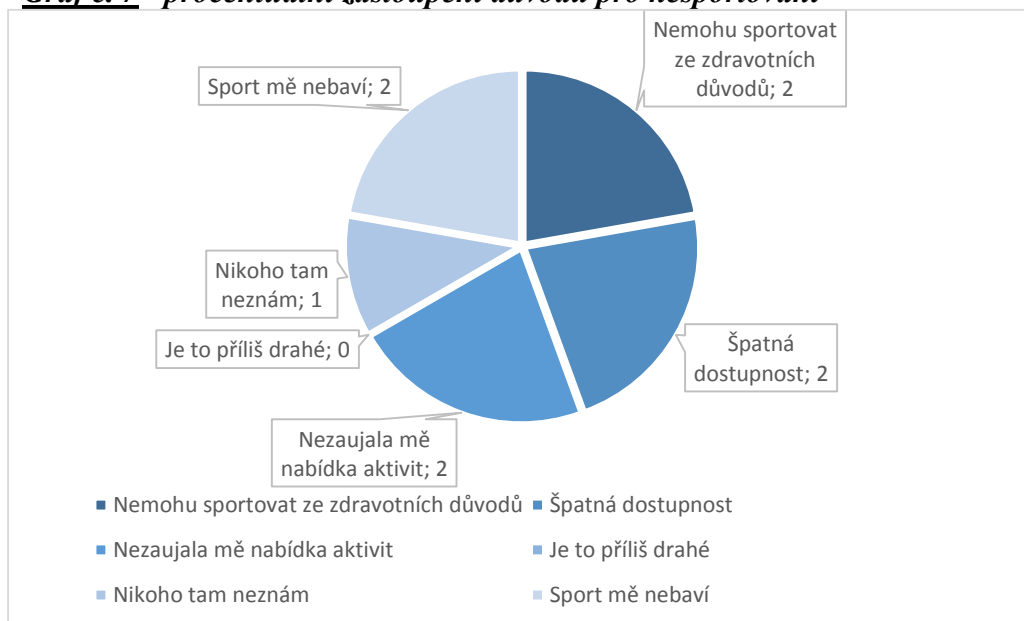
Tabulka č. 2 – porovnání sportů dívky vs. chlapci

SPORT	DÍVKY	CHLAPCI
Hokej	2	9
Volejbal	42	7
Tenis	14	20
Golf	8	10
Basket	10	15
Cyklistika	70	56
Florbal	14	39
Fitness a posilovna	18	18
Lyžování	78	62
Karate	1	2
Gymnastika	16	6
Nedělám nic	4	5
Tanec	49	10
Snowboard	24	10
Atletika	31	25
Inline brusle	42	19
Plavání	69	45
Badminton	20	25
Stolní tenis	26	31
Krasobruslení	5	0
Fotbal	6	50
Skateboard	7	5
Házená	13	5

OTÁZKA Č. 6 - a

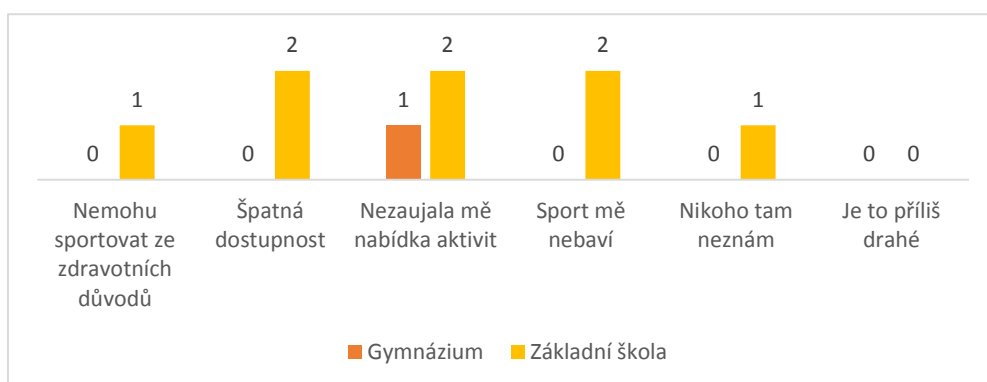
„Proč nic neděláš?“ Tato otázka byla podmíněná předchozí odpovědí a zodpovídali ji pouze ti žáci, kteří u otázky č. 6 odpověděli, že neprovozují žádnou sportovní aktivitu (těchto lidí bylo celkem 9). Smyslem této otázky bylo zjistit důvody, proč žádnou neprovozují.

Graf č. 7 - procentuální zastoupení důvodů pro nesportování

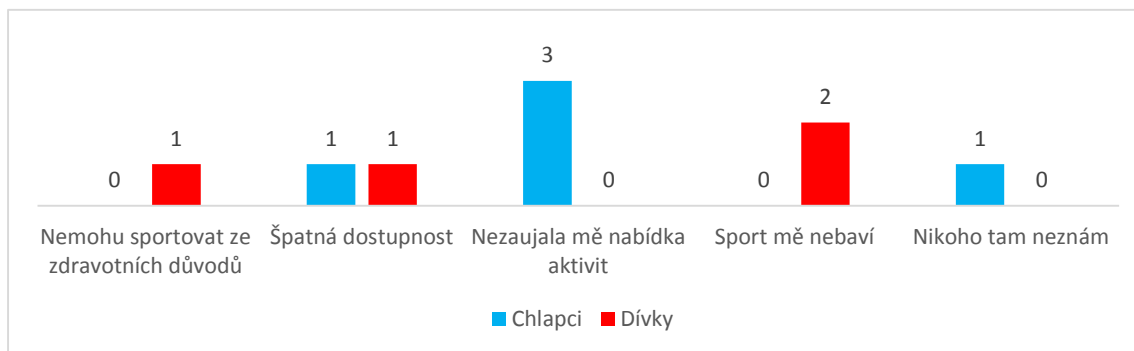

Z grafu č. 7 vyčteme, že nejvíce zastoupené jsou důvody, že děti sport nebaví, že je nezaujala nabídka aktivit, nemohou ze zdravotních důvodů a že je špatná dostupnost – všechno 2x, tedy 22%. Důvod sportovní pasivity kvůli tomu, že tam nikoho nezná uvedlo jedno dítě, tedy 11%. Překvapivě nikdo neuvedl, že je sportování příliš drahé.

Graf č. 7A – zastoupení důvodů v jednotlivých školách

Graf č. 7B – zastoupení důvodů u chlapců a dívek

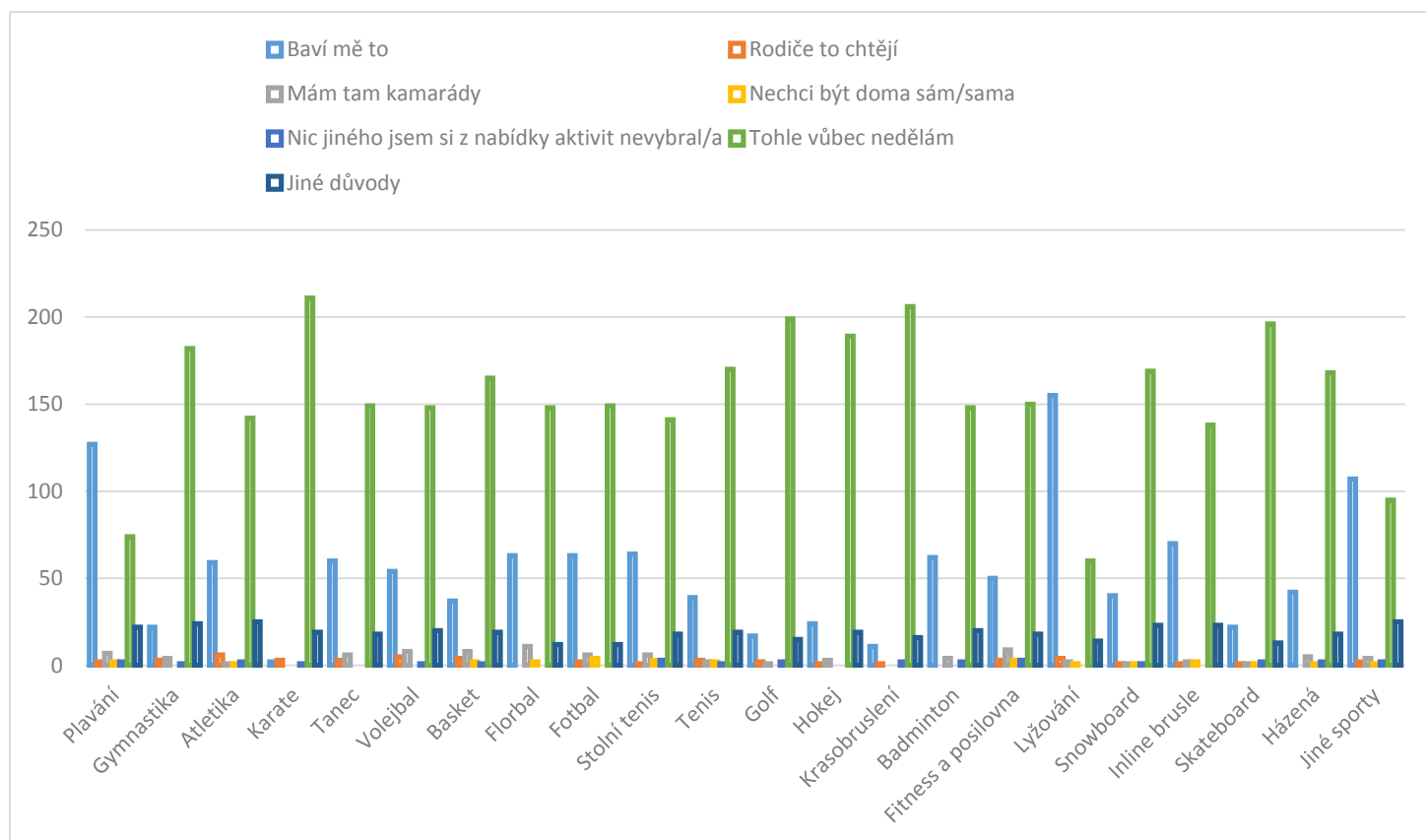

OTÁZKA Č. 6 - b

Tato otázka „Proč děláš zrovna tohle?“ byla opět podmíněna odpověďmi z otázky č. 6. Odpovídali ji pouze ti žáci, kteří uvedli nějakou sportovní aktivitu.

Z grafu č. 8 a tabulky č. 3 je patrné, že nejčastějším důvodem pro sportování je to, že to děti baví. Graf 8A a 8B pak znázorňuje důvody udávané na různých školách a mezi pohlavími.

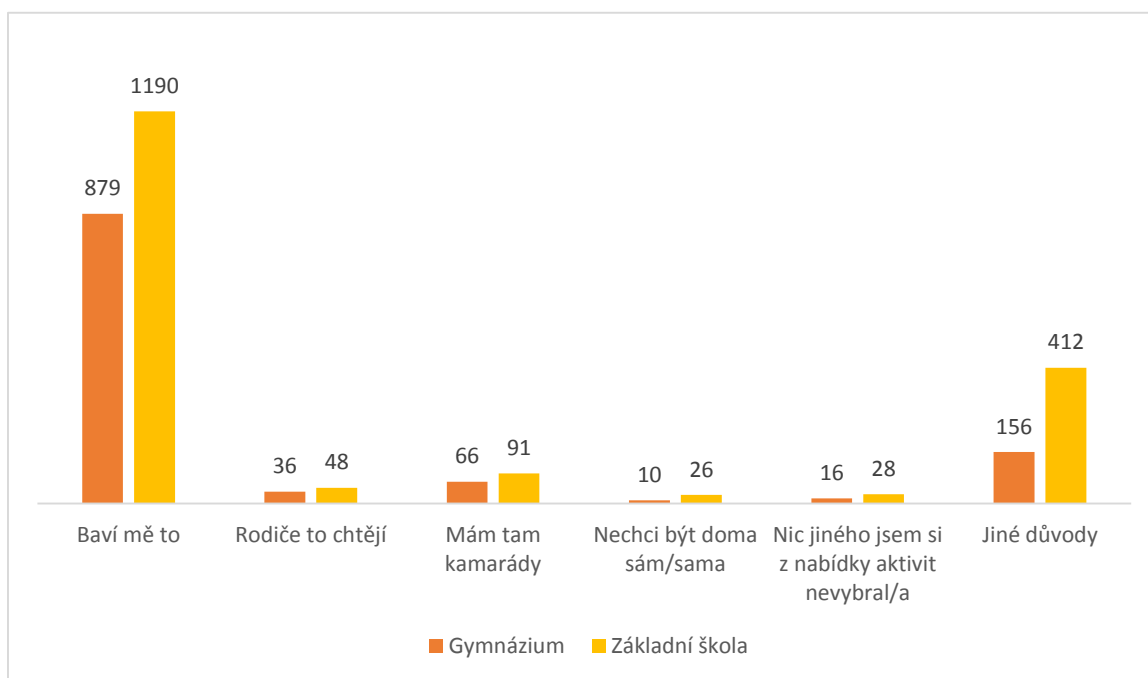
Graf č. 8 – četnost provozování jednotlivých sportovních aktivit

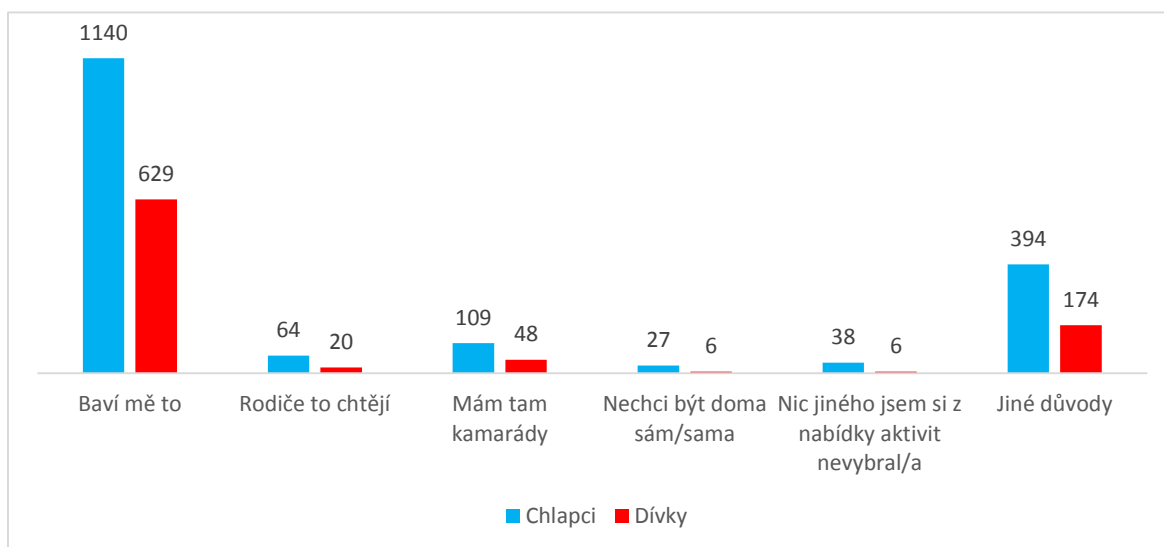
Tabulka č. 3 – četnost jednotlivých odpovědí

	Plavání	Gymnastika	Atletika	Karate	Tanec	Volejbal	Basket	Florbal	Fotbal	Stolní tenis	Tenis	Golf	Hokej	Krasobruslení	Badminton	Fitness a posilovna	Lýžování	Snowboard	Inline brusle	Skateboard	Házená	Jiné sporty
Baví mě to	127	22	59	2	60	54	37	63	63	64	39	17	24	11	62	50	155	40	70	22	42	107
Rodiče to chtějí	2	3	6	3	3	5	4	0	2	1	3	2	1	1	0	3	4	1	1	1	0	2
Mám tam kamarády	7	4	1	0	6	8	8	11	6	6	2	1	3	0	4	9	2	1	2	1	5	4
Nechci být doma sám/sama	2	0	1	0	0	0	2	2	4	3	2	0	0	0	0	3	1	1	2	1	1	1
Nic jiného jsem si z nabídky aktivit nevybral/a	2	1	2	1	0	1	1	0	0	3	1	2	0	2	2	3	0	1	0	2	2	2
Tohle vůbec nedělám	74	182	142	211	149	148	165	148	149	141	170	199	189	206	148	150	60	169	138	196	168	95
Jiné důvody	22	24	25	19	18	20	19	12	12	18	19	15	19	16	20	18	14	23	23	13	18	25

Graf č. 8A – četnost odpovědí na jednotlivých školách

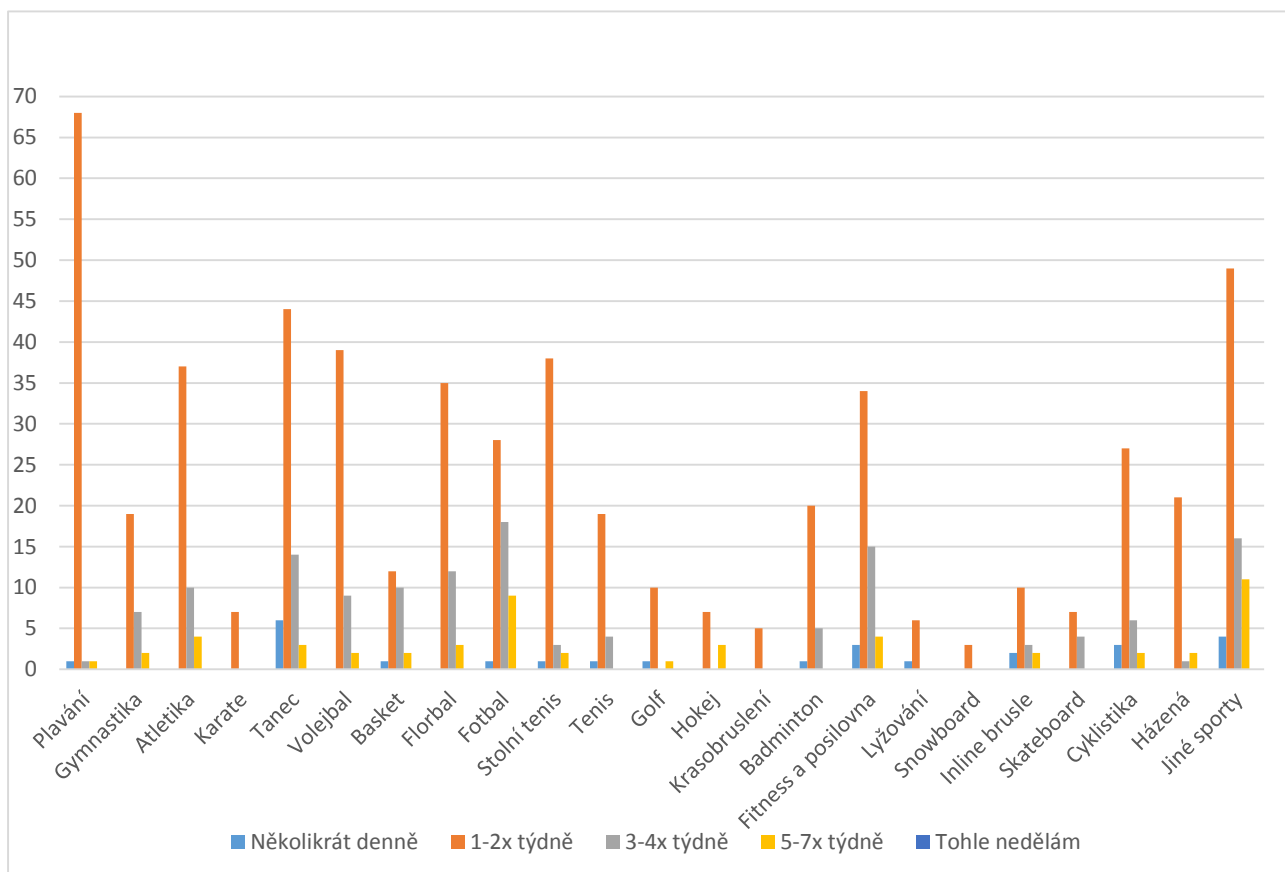
Graf č. 8B – četnost odpovědí u chlapců a dívek

OTÁZKA Č. 7

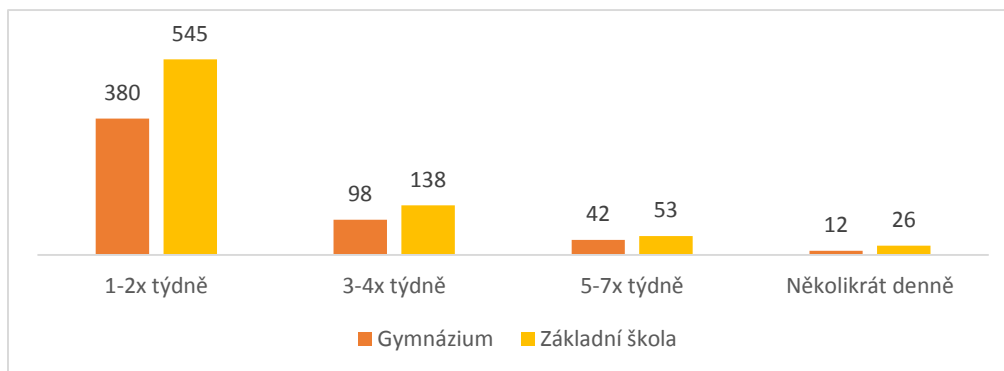
„*Jak často sportuješ?*“ Touto otázkou jsem zjišťovala četnost provozování jednotlivých sportovních aktivit.

Graf č. 9 – četnost provozování sportovních aktivit

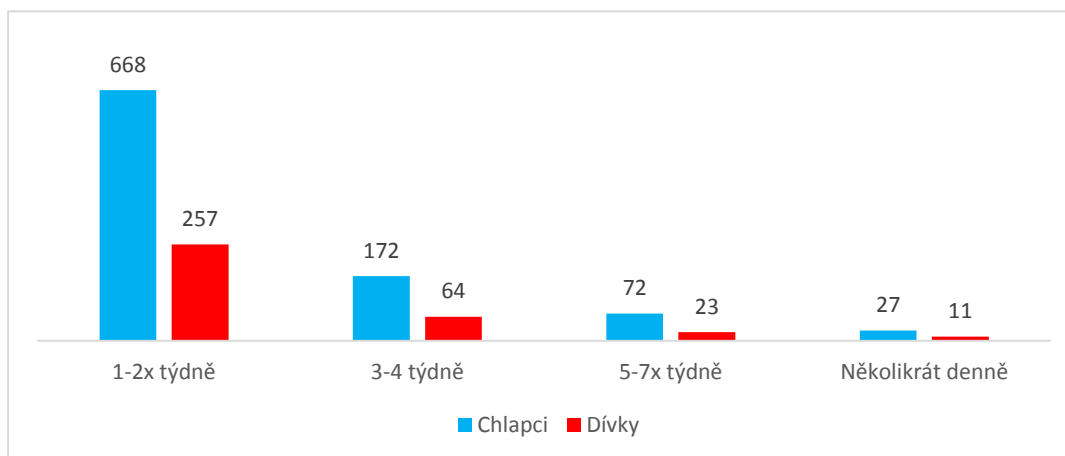

Graf č. 9 ukazuje, že všech uvedených sportovních aktivit převládá četnost provozování 1-2x týdně. U basketbalu a fotbalu byla také velká četnost provozování 3-4x týdně.

Graf č. 9A – četnost provozování na jednotlivých školách

Graf č. 9B – četnost provozování u chlapců a dívek

OTÁZKA Č. 8

Cílem otázky „*Jaké sporty bys chtěl/a dělat a lákají tě?*“ bylo zjistit, jaké aktivity by žáci chtěli dělat, pokud by k tomu měli potřebné podmínky. Otázka byla s otevřenou možností odpovědi, žáci své nápady vpisovali ručně.

Většina odpovědí se vztahovala k běžným sportům (tenis, basketbal, golf, volejbal, badminton, florbal, hokej, nohejbal, fotbal, vybíjená...). Část odpovědí se potom vztahovala k bojovým uměním (kickbox, šerm, Thai box, taekwondo, sebeobrana, karate, judo, kung-fu), část ke sportům se zvířaty (jezdeckví, parkurové skákání, canicross). Dívky často

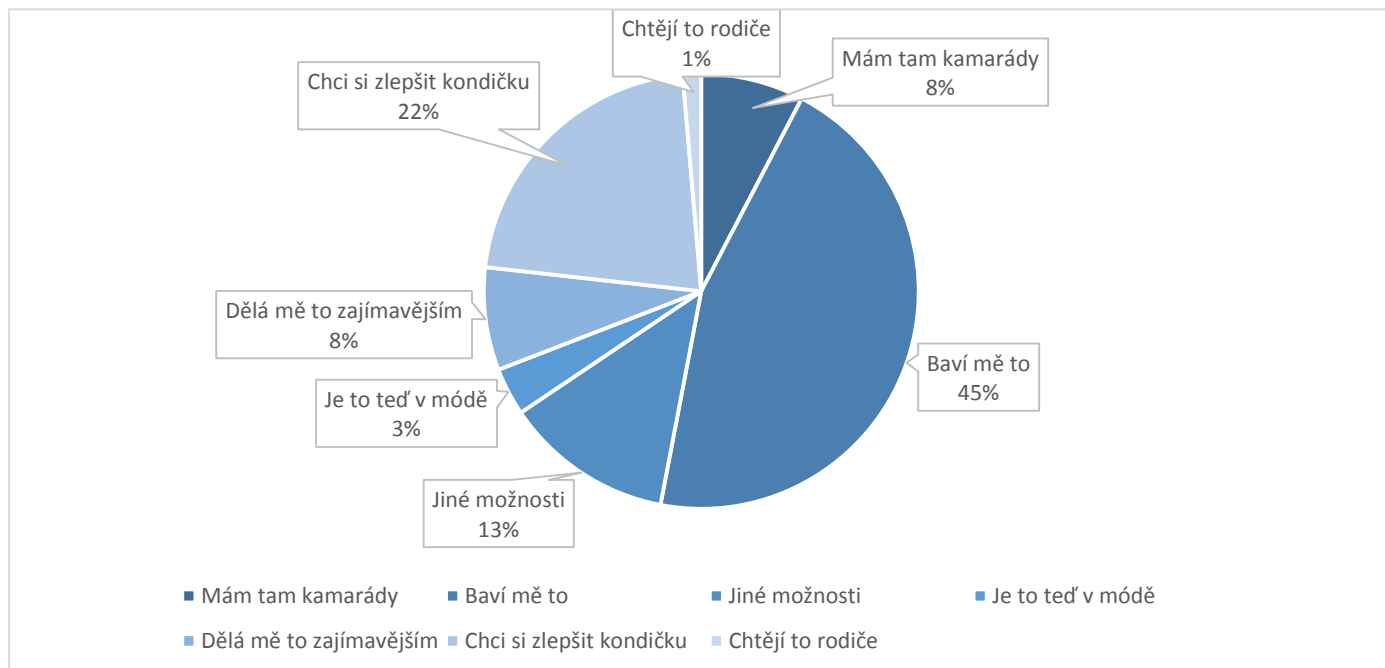
vypisovaly momentální trendy (pole dance, aerial silks, tanec, cheerleading). Své zastoupení měly také adrenalinové sporty (skákání s padákem, plavání s delfíny, bungee jumping, horolezectví, paragliding, bike cross, parkour, skydiving, přístrojové potápění, létání s rogačem). Mezi zajímavé odpovědi patřil lakros, lukostřelba, orientační běh, společenské tance, pětiboj a ringo. Nechyběly samozřejmě odpovědi typu „gaučing“ a e-sporty. Častou odpovědí také byla věta, že jsou spokojeni s tím, co už teď momentálně provozují.

OTÁZKA Č. 9

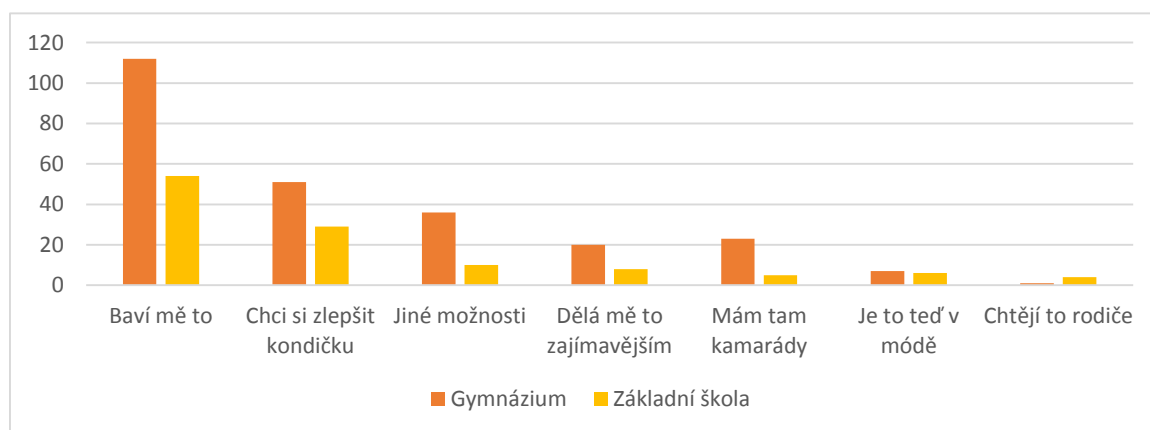
Otázka „*Proč bys to chtěl/a dělat?*“ se vztahovala k otázce č. 8. Cílem bylo zjistit, proč žáci napsali právě tyto aktivity. U odpovědi „*jiné možnosti*“ měli žáci prostor napsat vlastní názor. Mezi odpovědi patřilo: láká mě to, chci si to vyzkoušet, chci něčeho dosáhnout, chtěla bych prožít něco nového, mám k tomu blízko, chtěla bych se umět bránit, protože je to úžasný sport, chci se v tom zlepšit, líbí se mi to, zlepšuje to držení těla, protože to hrajeme ve škole.

V grafu č. 10 vidíme, že nejvíce udávaným důvodem bylo, že to děti baví (45%). Na druhém místě se s 22 % umístilo odůvodnění pro zlepšení kondičku. 13 % dotazovaných uvedlo jiné důvody, které jsem vypsala v předchozím odstavci. O čtvrté místo se s 8 % dělí důvod: „mám tam kamarády“ a „dělá mě to zajímavějším“. Pouhá 3 % dotazovaných žáků se sportu věnují, protože je to momentálně v módě. Jedno jediné procento získal důvod, že to chtějí rodiče.

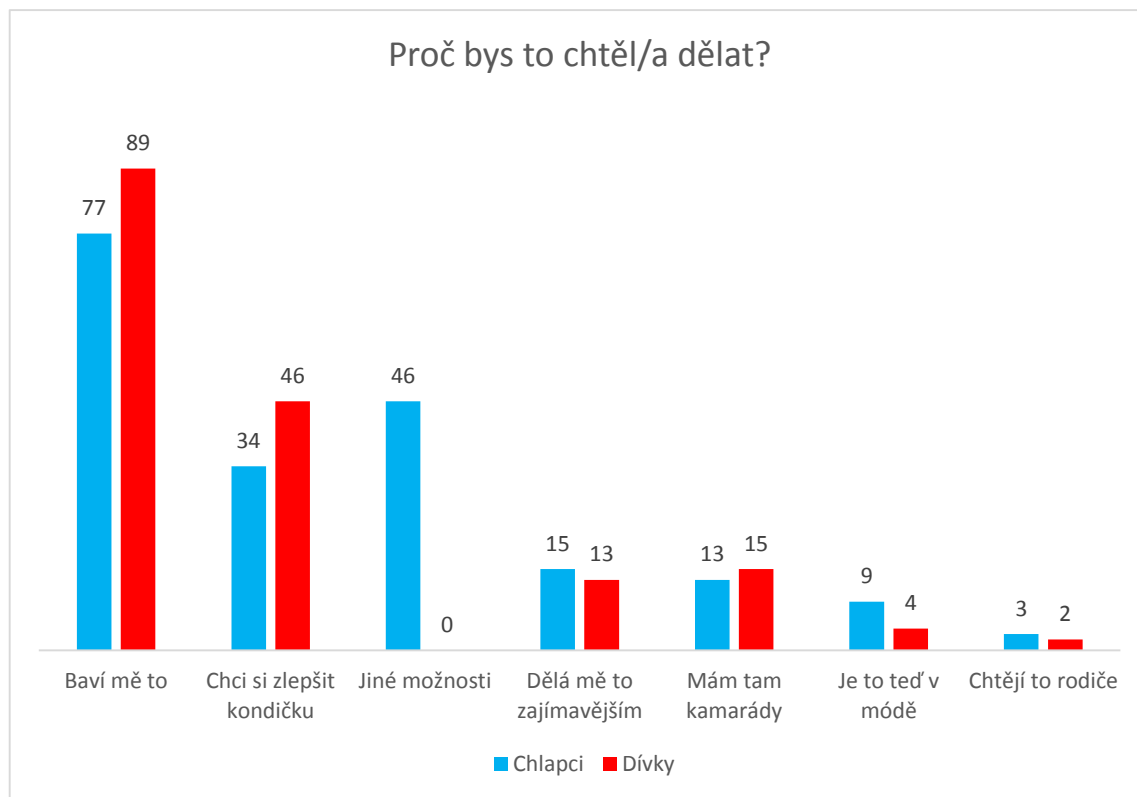
Graf č. 10 – procentuální zastoupení důvodů

Graf č. 10A – Rozdělení důvodů podle škol

Graf č. 10B – Rozdělení důvodů chlapci vs. dívky

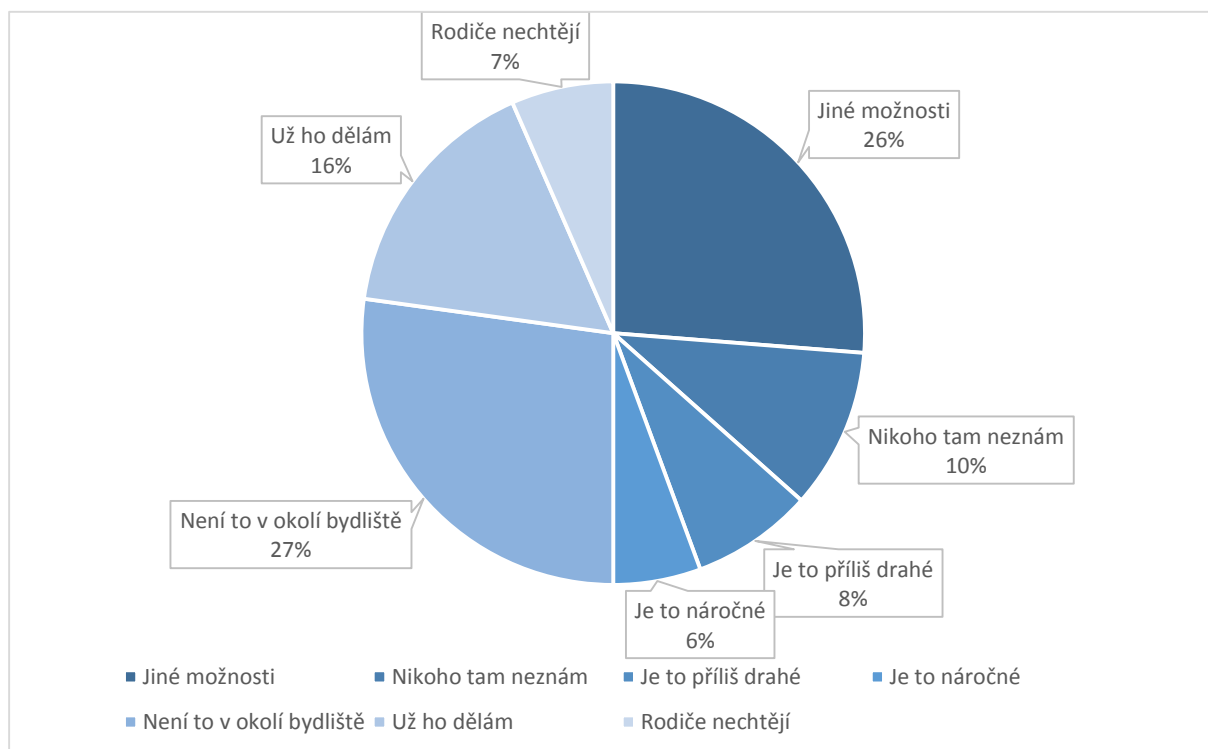
OTÁZKA Č. 10

Otázka „Proč ho neděláš?“ se také vztahovala k otevřené odpovědi u otázky č. 8. Cílem bylo zjistit důvody, proč žáci svůj „vysněný“ sport nedělají. U odpovědi „jiné možnosti“ byl prostor na vlastní názor. Mezi vypsané odpovědi patřilo: nemám na to čas, nemám s kým hrát, ještě jsem se k tomu „nedokopal“, je moc náročný trenér, je to až od 15 let, mám epilepsii, mám špatná kolena, nestíhám to, mám příliš mnoho jiných aktivit, nemám na to věk, ještě jsem se nerozhodl, na začátek už je pozdě – už jsem na to stará, kroužek je ve stejné době jako můj jiný kroužek, je to věkově omezené.

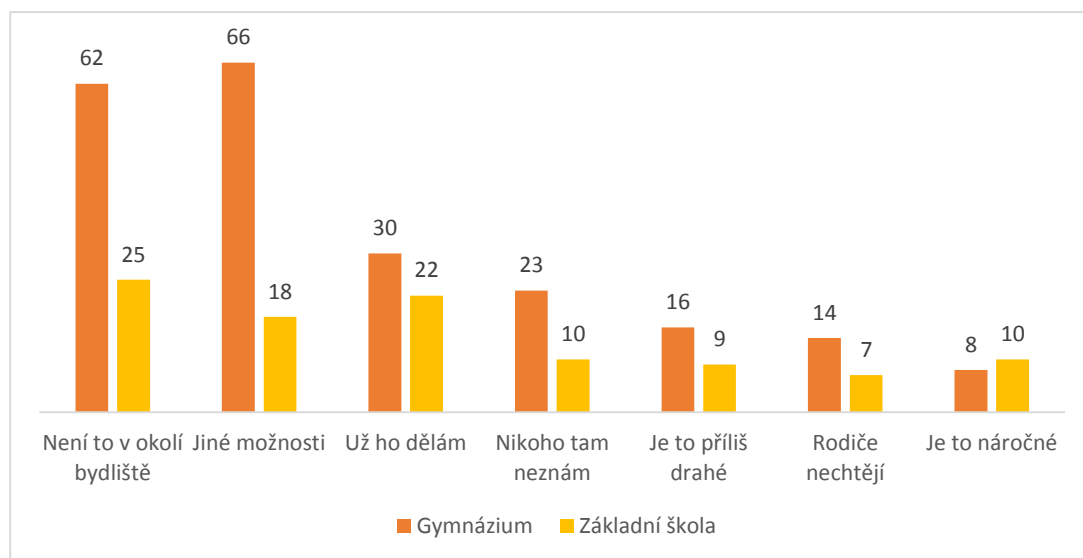
Graf č. 11 ukazuje, že nejvíce volenou odpovědí bylo, že daný sport není v okolí bydliště – 27 %. „Jiné možnosti“ (které jsem uváděla v předchozím odstavci) se umístily na druhém

místě s 26 % odpovědí. 16 % dotazovaných už svůj vysněný sport dělá. Pro 10 % dotazovaných je důvodem pro nechození na sport to, že tam nikoho neznají.

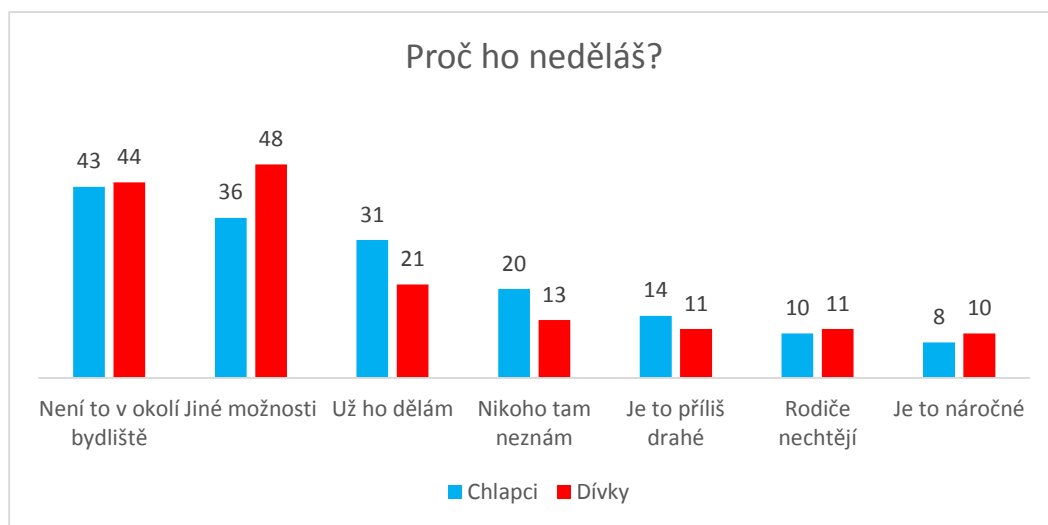
Graf č. 11 – procentuální zastoupení důvodů

Graf č. 11A – rozložení důvodů na jednotlivých školách

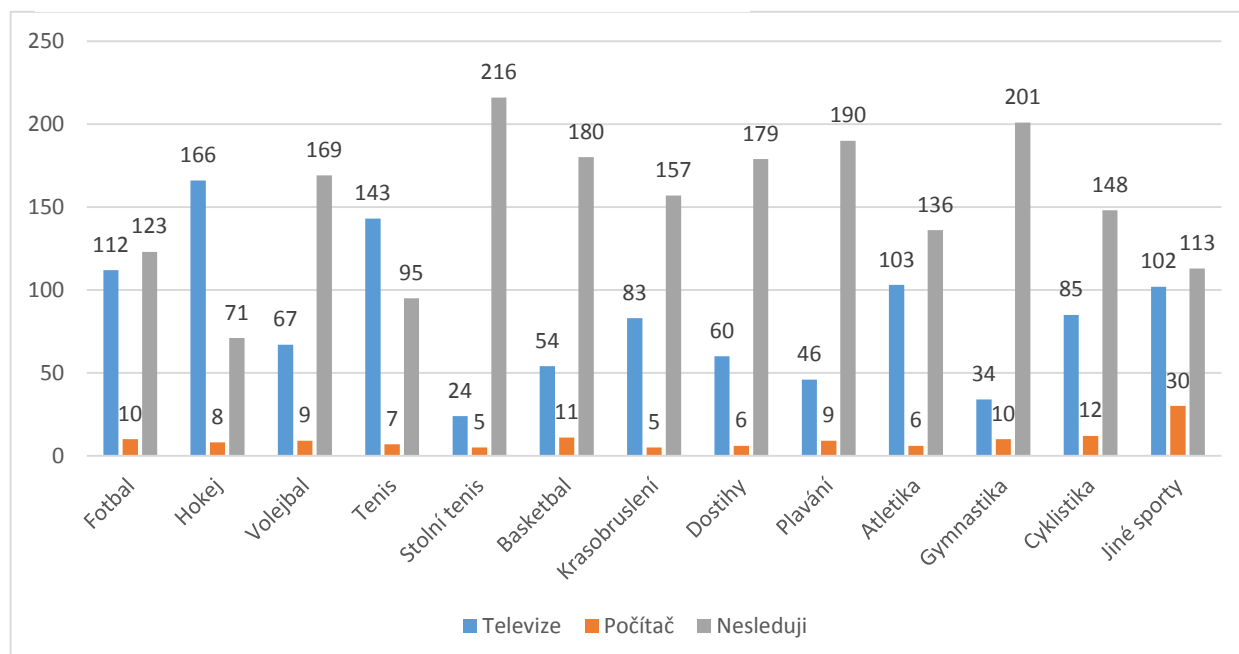
Graf č. 11B – rozložení důvodů u chlapců a dívek

OTÁZKA Č. 11

Otázka zněla „*Jaké sporty sleduješ v televizi / počítači?*“ Cílem bylo určit preference diváctví. Žáci měli na výběr televizi, počítač, nebo že danou aktivitu vůbec nesledují.

Graf č. 12 – četnost diváctví v televizi / počítači

Z grafu č. 12 vidíme, že nejvíce sledovaným sportem v televizi je hokej se 166 hlasy. Druhým je tenis, který získal 143 hlasů a třetí fotbal, který obdržel 112 hlasů. Na počítači

jsou nejvíce sledované „jiné sporty“ s 30 hlasy, druhá je cyklistika s 12 hlasy a na třetím místě se umístil basketbal s 11 hlasy.

Tabulka č. 4 – porovnání diváctví dívky vs. chlapci

SPORT	DÍVKY		CHLAPCI	
	<u>TELEVIZE</u>	<u>POČÍTAČ</u>	<u>TELEVIZE</u>	<u>POČÍTAČ</u>
Fotbal	39	1	73	9
Hokej	78	3	88	5
Volejbal	47	5	20	4
Tenis	74	5	69	2
Stolní tenis	8	0	16	5
Basketbal	27	1	27	10
Krasobruslení	66	3	17	2
Dostihy	43	2	17	4
Plavání	29	3	17	6
Atletika	54	4	49	2
Gymnastika	23	8	11	2
Cyklistika	40	5	45	7
Jiné sporty	52	17	50	13

Tabulka č. 5 – porovnání diváctví gymnázium vs. ZŠ

SPORT	GYMNÁZIUM		ZÁKLADNÍ ŠKOLA	
	<u>TELEVIZE</u>	<u>POČÍTAČ</u>	<u>TELEVIZE</u>	<u>POČÍTAČ</u>
Fotbal	64	5	48	5
Hokej	112	3	54	5
Volejbal	43	6	24	3
Tenis	103	5	40	2
Stolní tenis	14	4	10	1
Basketbal	36	8	18	3
Krasobruslení	63	4	20	1
Dostihy	37	4	23	2
Plavání	31	7	15	2
Atletika	78	3	25	3
Gymnastika	22	8	12	2
Cyklistika	62	5	23	7
Jiné sporty	70	23	32	7

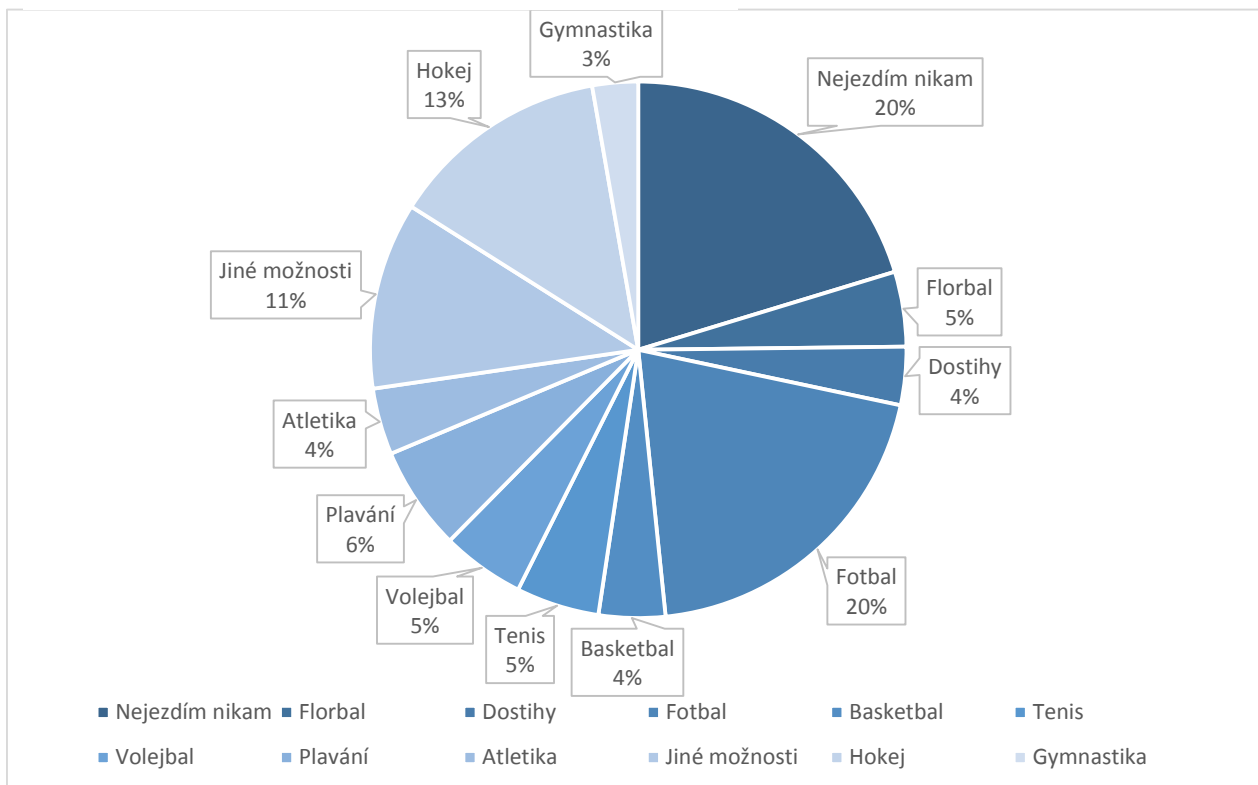
OTÁZKA Č. 12

Otázka „Na jaké činnosti osobně jezdíš?“ měla za úkol zjistit, na jaké sportovní aktivity žáci jezdí osobně fandit. V políčku „jiné možnosti“ byl prostor na vlastní odpověď. Žáci psali:

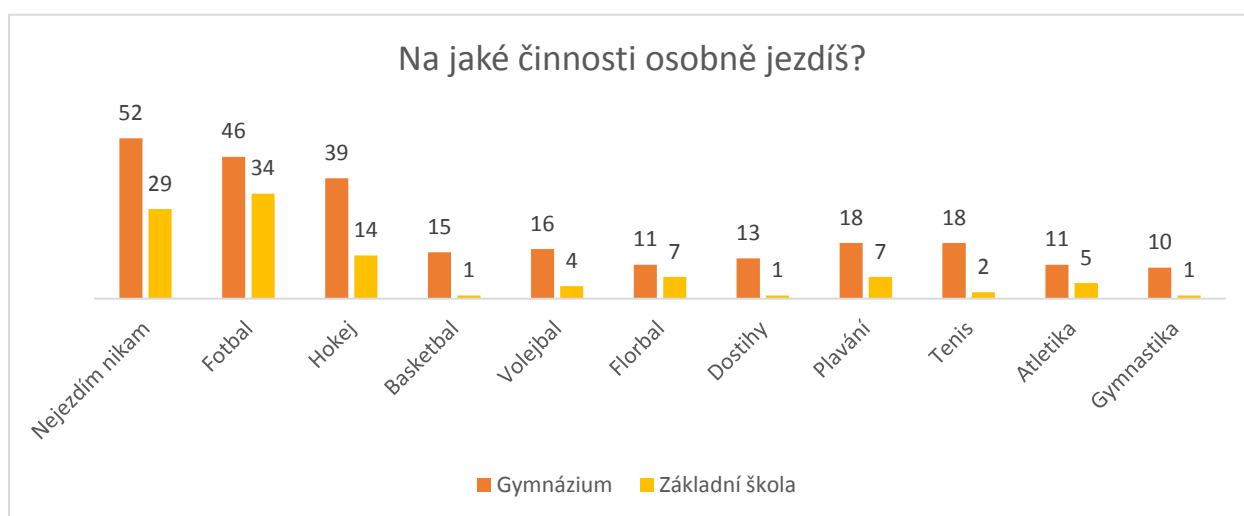
tanec, sportovní střelba, cyklistika, biatlon, stolní tenis, plavání, americký fotbal, hasičské soutěže, parkurové skákání, golf, kuželky, autokros a nohejbal.

Podle grafu č. 13 vidíme, že 20 % odpovědí bylo, že nejedí fanit nikam. Dalších 20 % jezdí sledovat fotbal. Na druhém místě sledovanosti se umístil hokej se 13 % hlasů.

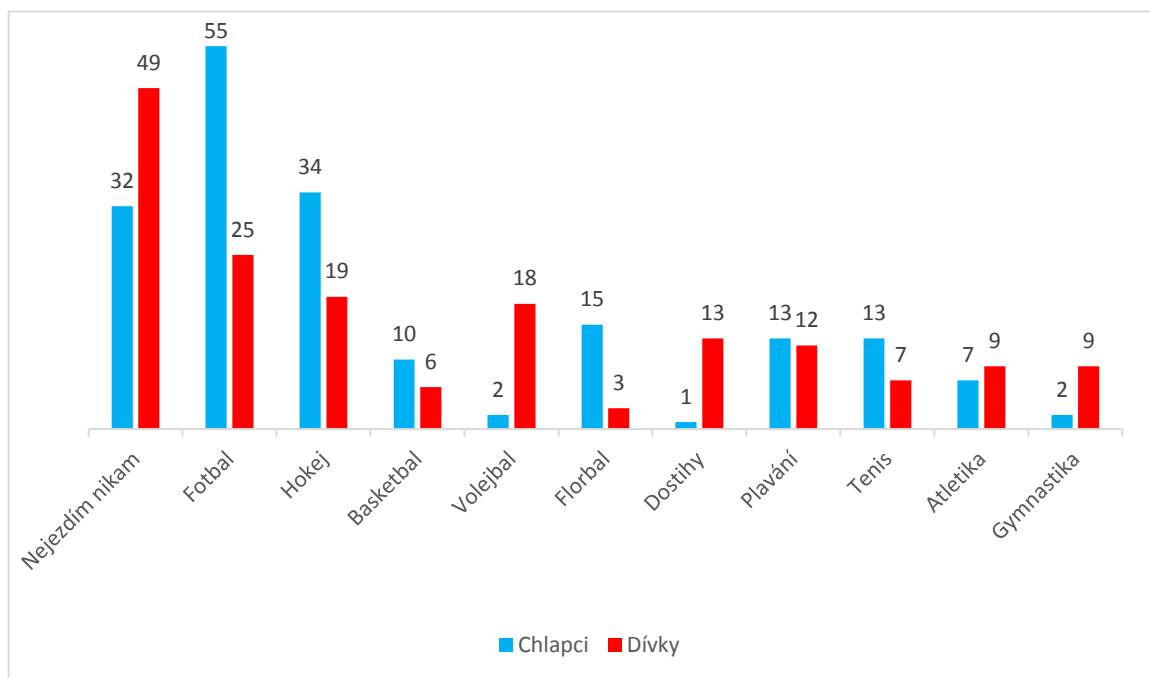
Graf č. 13 – četnost diváctví

Graf č. 13A – četnost diváctví na jednotlivých školách

Graf č. 13B – porovnání hodnot chlapci vs. dívky

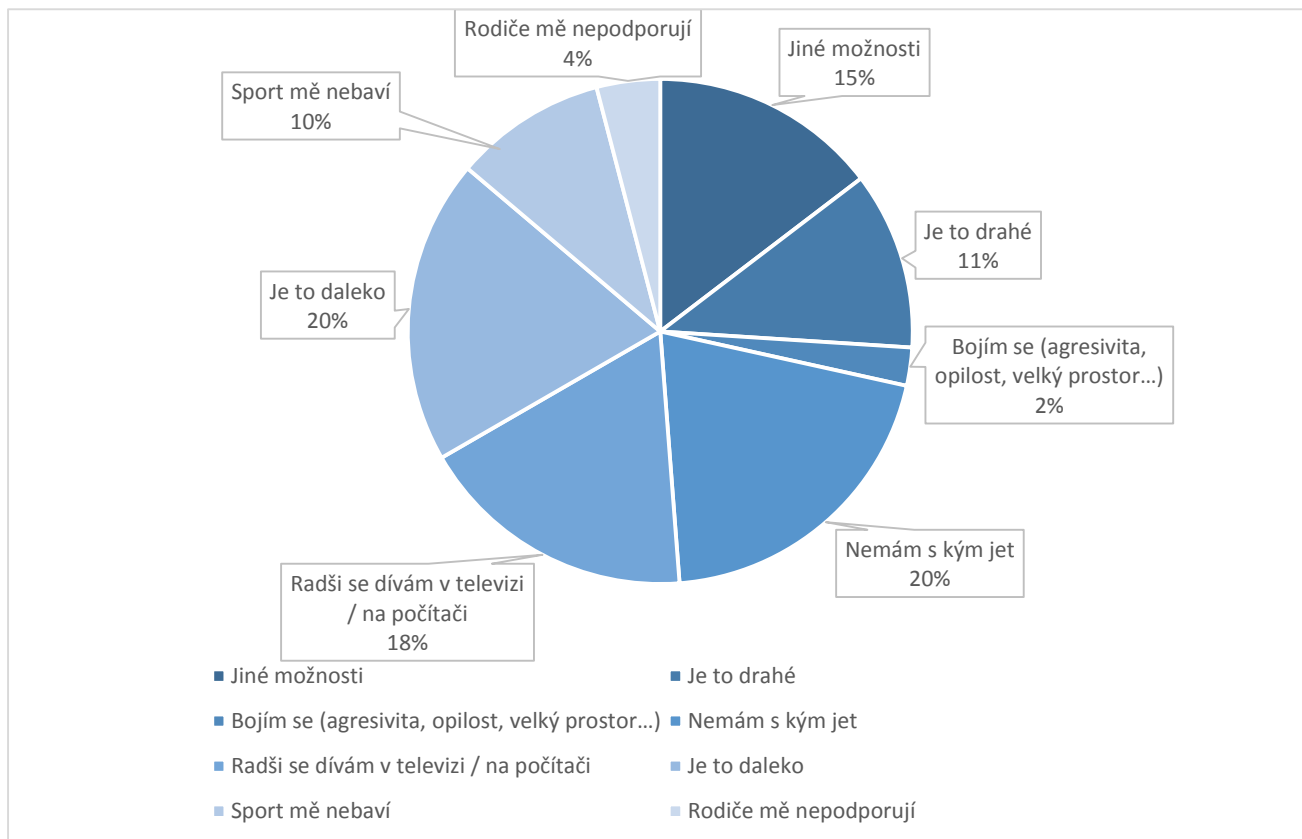
OTÁZKA Č. 12 - a

Vyplnění této otázky („Proč nikam nejezdíš?“) bylo podmíněno odpovědí v otázce č. 12. Když žák vyplnil, že na žádné činnosti nejezdí, tak jsem zjišťovala důvod. V políčku „jiné možnosti“ byl prostor na vlastní odpověď, kde se objevovaly názory: až tak moc mě to neláká, ještě nejsem plnoletá, nepodporuji to, připadá mi zbytečné utrácet tolik peněz, je to ztráta času, je to zbytečné, nemám na to čas, nechci.

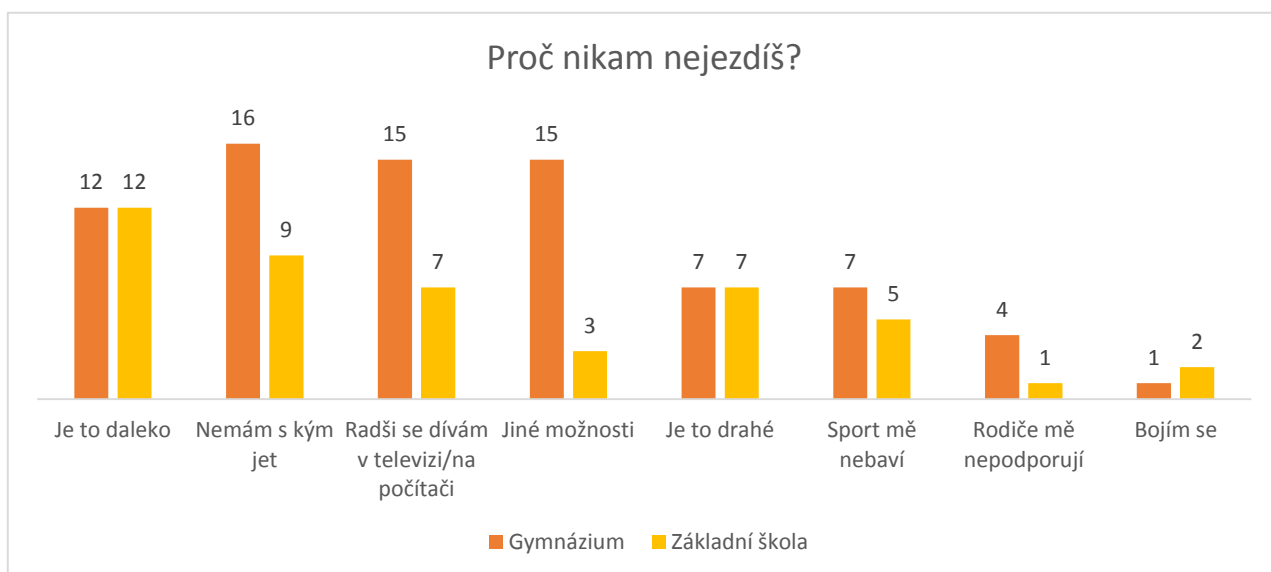
Z 81 žáků, kteří vyplnili, že nikam nejezdí, uvedli podle grafu č. 14 tyto důvody: 20 % udává, že je to příliš daleko. Dalších 20 % nemá s kým jet. 18 % dotazovaných dané sporty raději sleduje v televizi a počítači. 15 % napsalo „jiné možnosti“ (uvedené v předchozím odstavci).

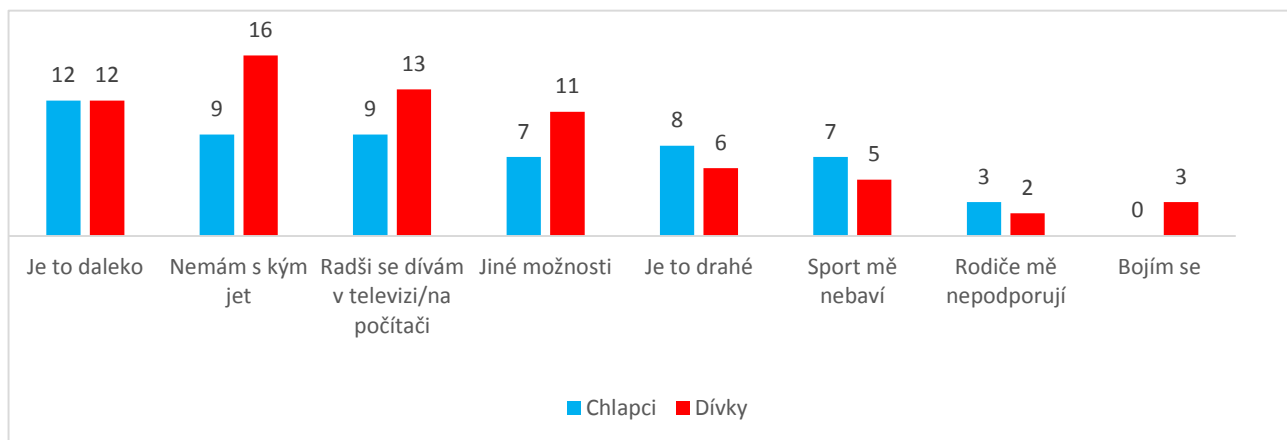
Graf č. 14 – procentuální zastoupení důvodů

Graf č. 14A – četnost důvodů na jednotlivých školách

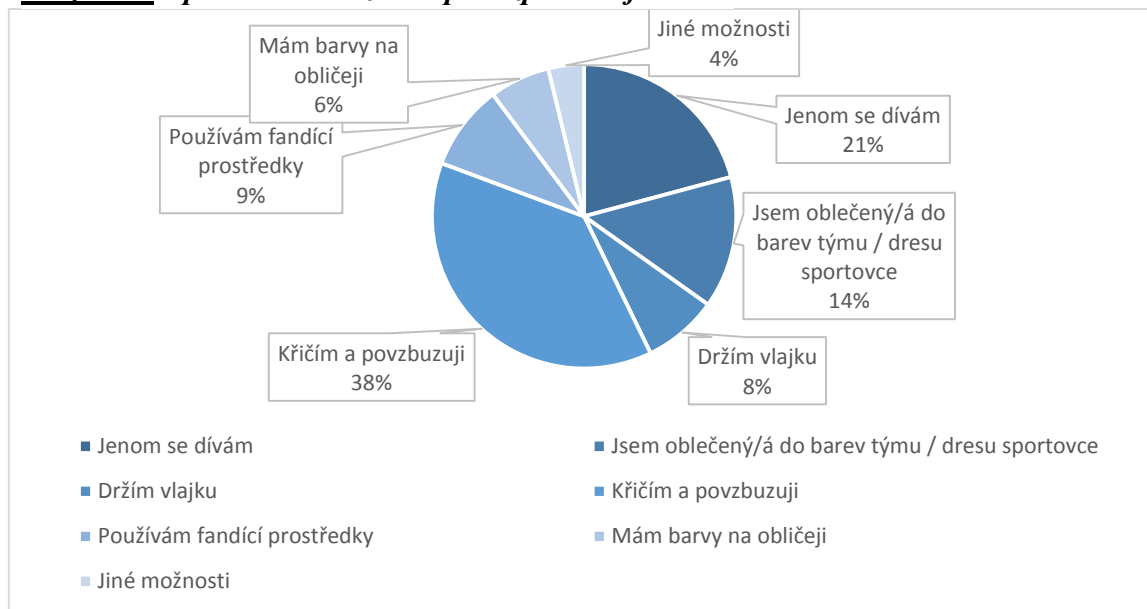
Graf č. 14B – četnost důvodů u chlapců a dívek

OTÁZKA Č. 12 - b

„*Jak fandíš?*“ Tak zněla otázka, která byla opět podmíněna odpovědí v otázce č. 12. U odpovědi „*jiné možnosti*“ byl volný prostor na vlastní odpověď. Žáci zde vyplňovali: držím cedulku s nápisem, pyrotechnika, na golfu se křičet nedoporučuje.

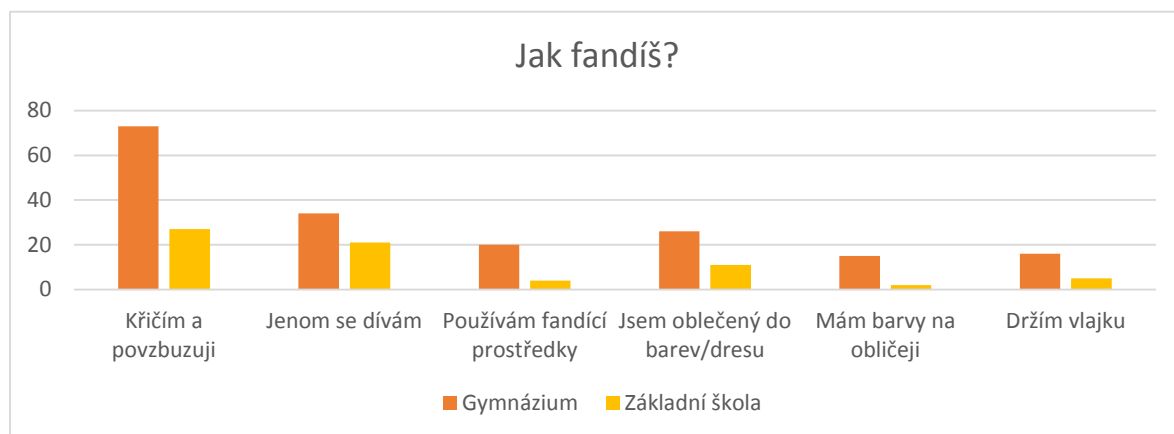
Graf č. 15 – procentuální zastoupení způsobů fandění

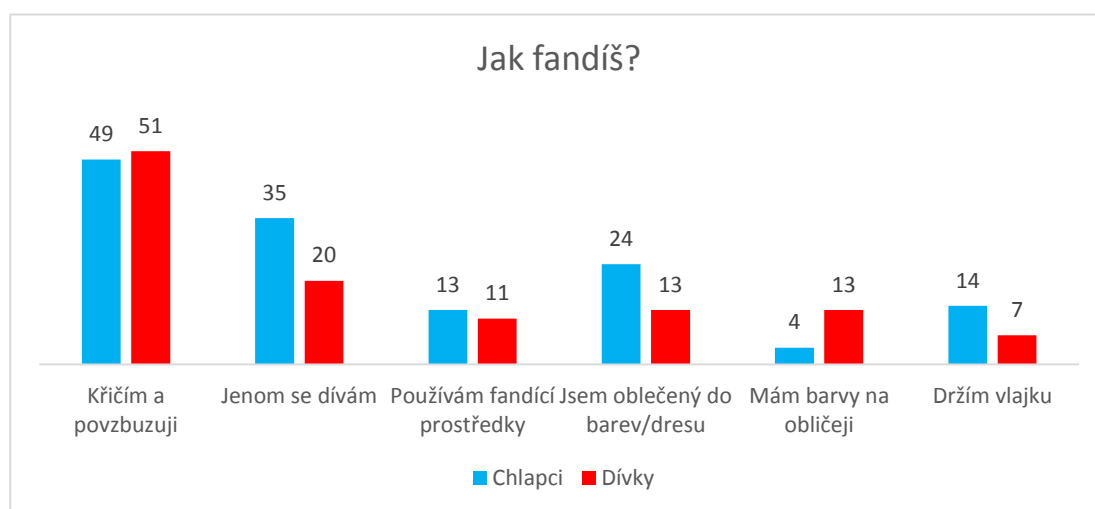
38 % dotazovaných podle grafu č. 15 fandí tak, že křičí a povzbuzuje. Oproti tomu 21 % se pouze dívá. 14 % respondentů se obléká do barev týmu nebo dresu sportovce. 9 % používá

různé fandící prostředky. 8 % drží vlajku a 6 % si obličej pomaluje barvami. 4 % uvedli jiné možnosti (uvedené v předchozím odstavci).

Graf č. 15A – zastoupení způsobů na jednotlivých školách

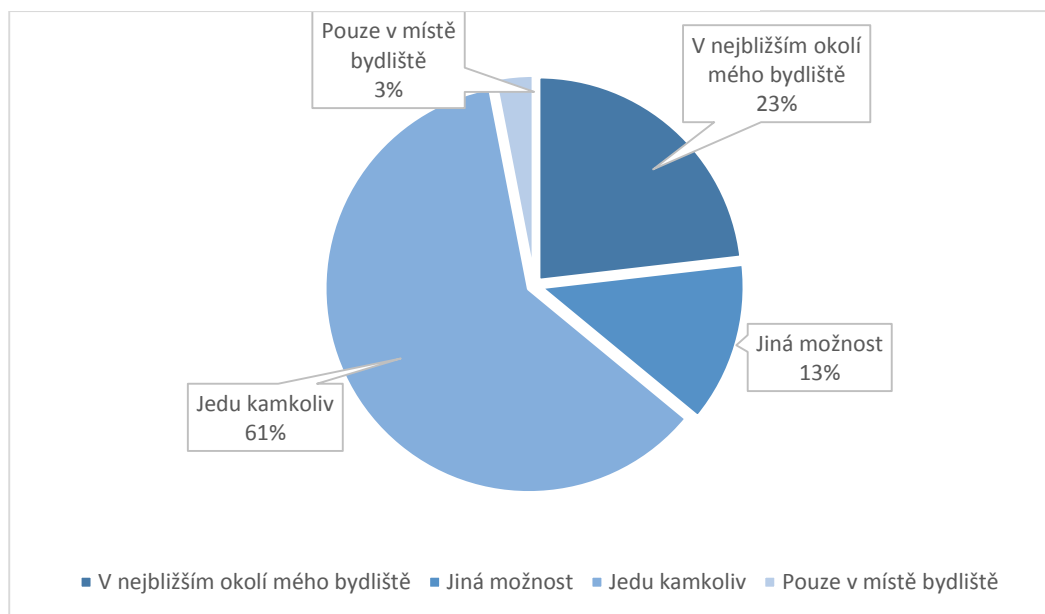
Graf č. 15B – Rozložení způsobů chlapci vs. dívky

OTÁZKA Č. 12 – c

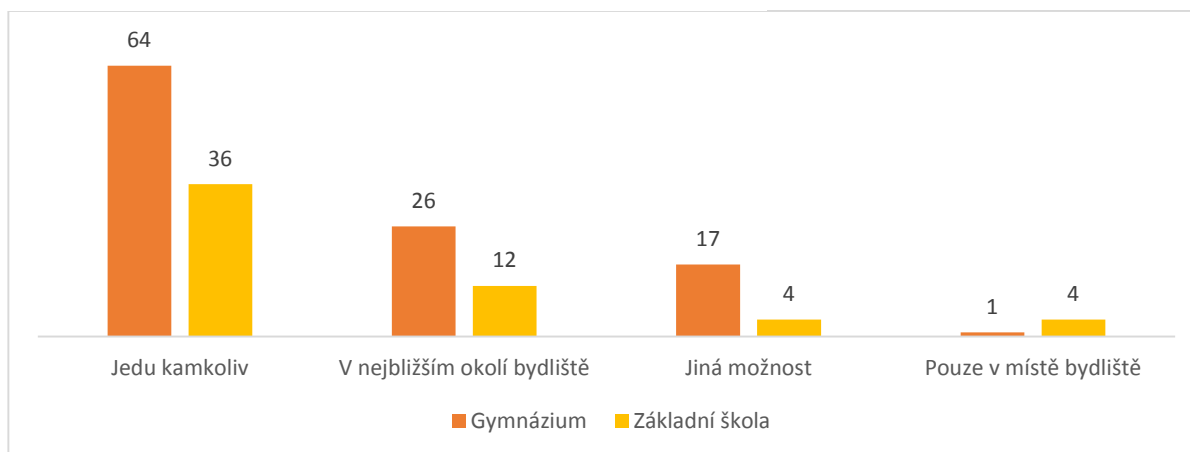
Otázka „*Když jedeš, tak kam?*“ navazovala na otázku č. 12. Do kolonky *Jiná možnost*: žáci nejčastěji uváděli, že jezdí pouze po České republice.

Graf č. 16 – destinace fandění

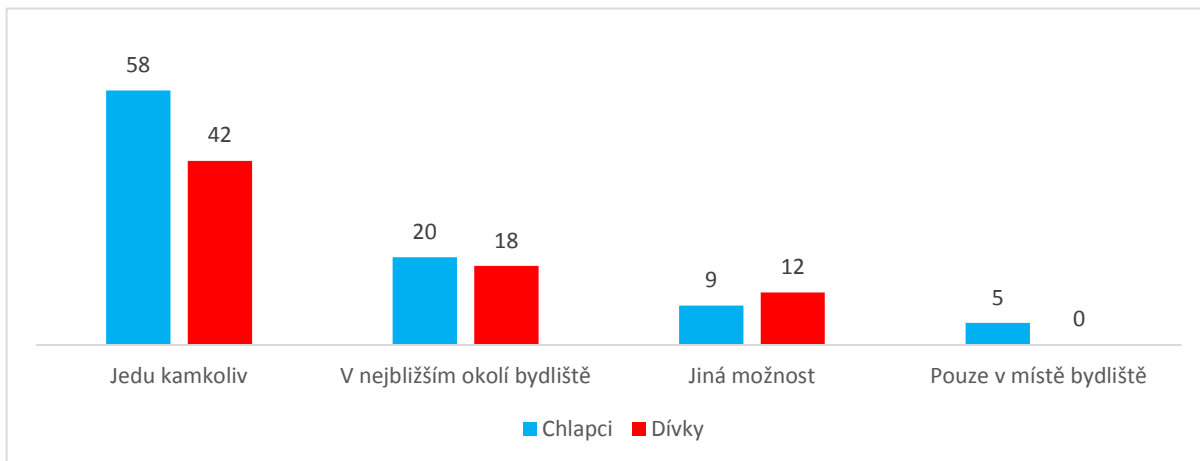

Graf č. 16 ukazuje, že 61 % dotázaných jezdí fandit kamkoliv. 23 % jezdí do nejbližšího okolí bydliště, 3 % pouze v místě bydliště. 13 % dotázaných uvedlo jiné možnosti (uvedené v předchozím odstavci).

Graf č. 16A – destinace fandění gymnázium vs. ZŠ

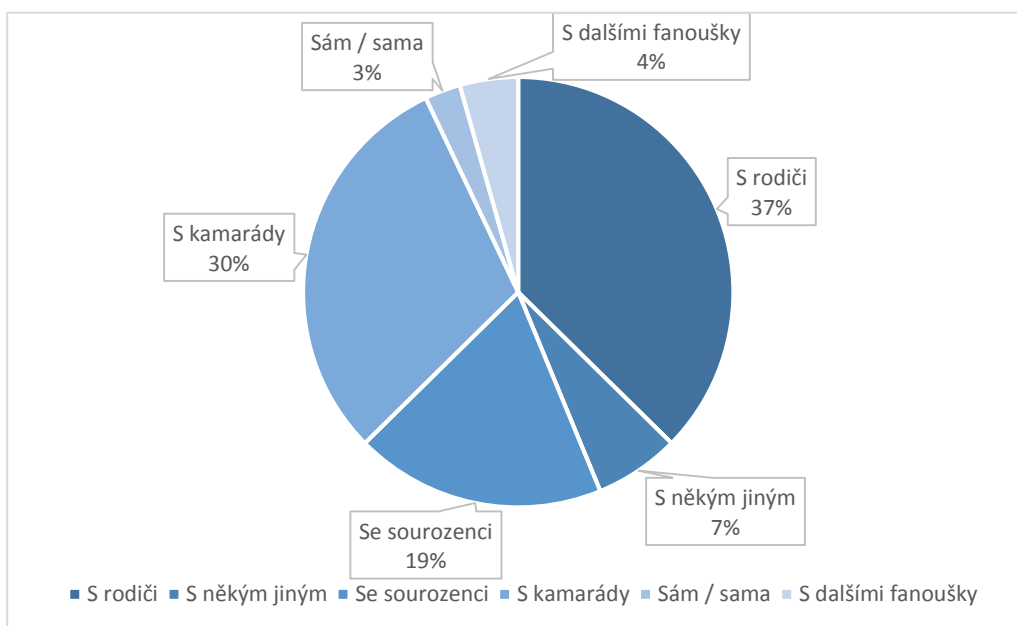
Graf č. 16B – destinace fandění chlapci vs. dívky

OTÁZKA Č. 12 - d

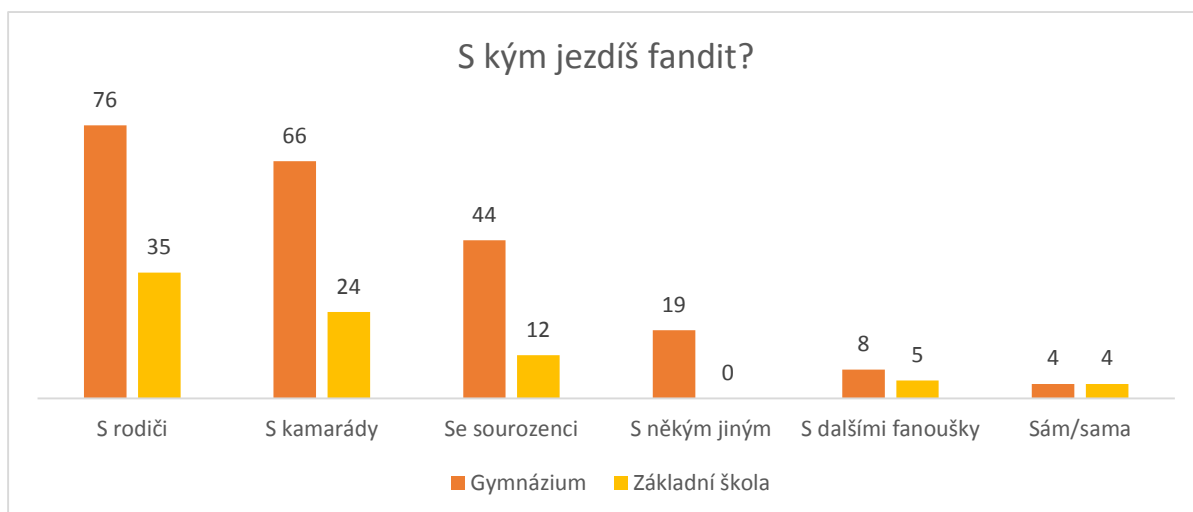
Otázka „S kým jezdíš?“ byla poslední podmíněná podotázka k hlavnímu číslu 12. U možnosti odpovědi „S někým jiným“ byl volný prostor na vlastní odpověď. Žáci nejčastěji odpovídali: se svým týmem, jenom s tátou, s celou rodinou, s prarodiči, se svým trenérem, se spoluhráči a s cestovní kanceláří.

Graf č. 17 – společnost při fandění

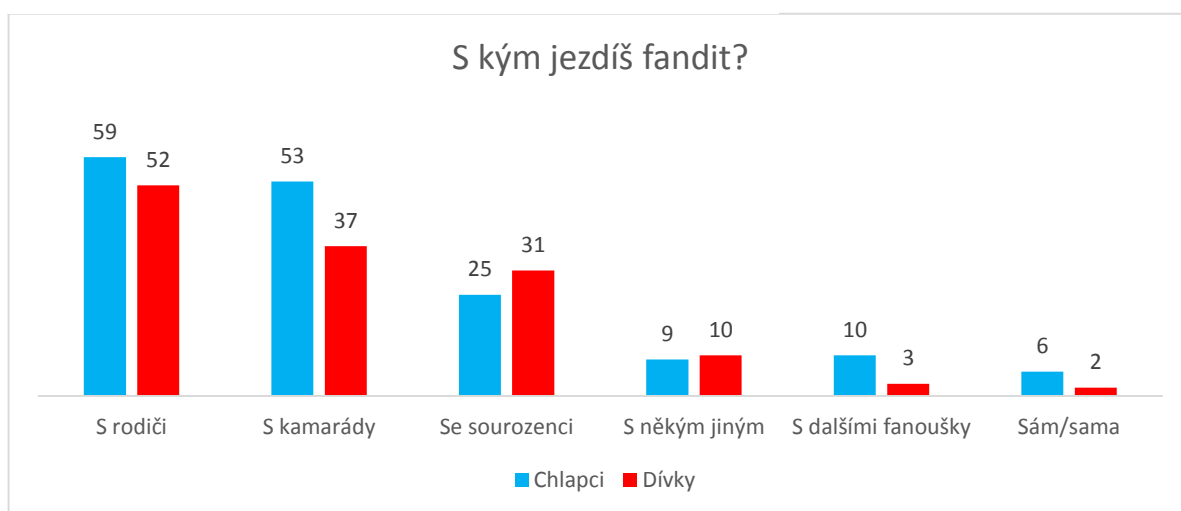

Na prvním místě podle výsledků v grafu č. 17 umístilo cestování s rodiči s 37 % hlasů. Na druhém místě je cestování s kamarády se 30 %, na třetím místě cestování se sourozenci s 19 % hlasů. 7 % respondentů uvedlo jízdu s někým jiným (viz předchozí odstavec), 4 % jezdí s dalšími fanoušky a pouze 3 % jezdí fandit sami.

Graf č. 17A – společnost při fandění gymnázium vs. ZŠ

Graf č. 17B – společnost při fandění chlapci vs. dívky

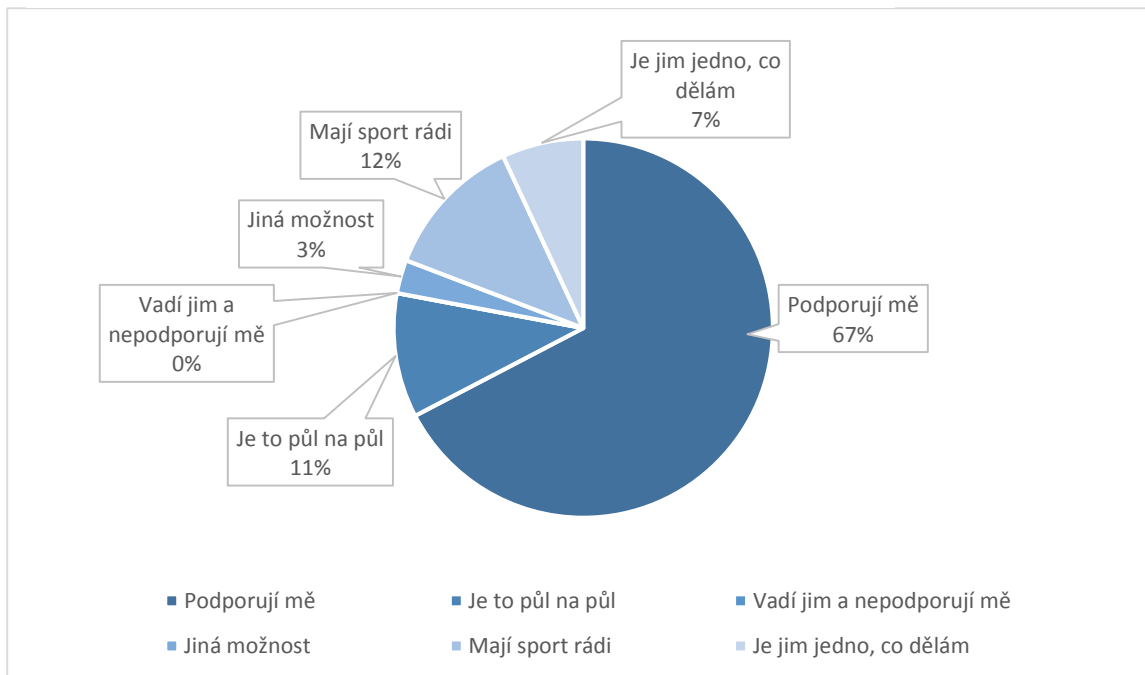

OTÁZKA Č. 13

„Rodiče a sport:“ – tak zněla otázka, kterou jsem zjišťovala přístup rodičů ke sportování svých dětí. U volného prostoru na odpověď u možnosti „Jiná možnost“ se objevily odpovědi:

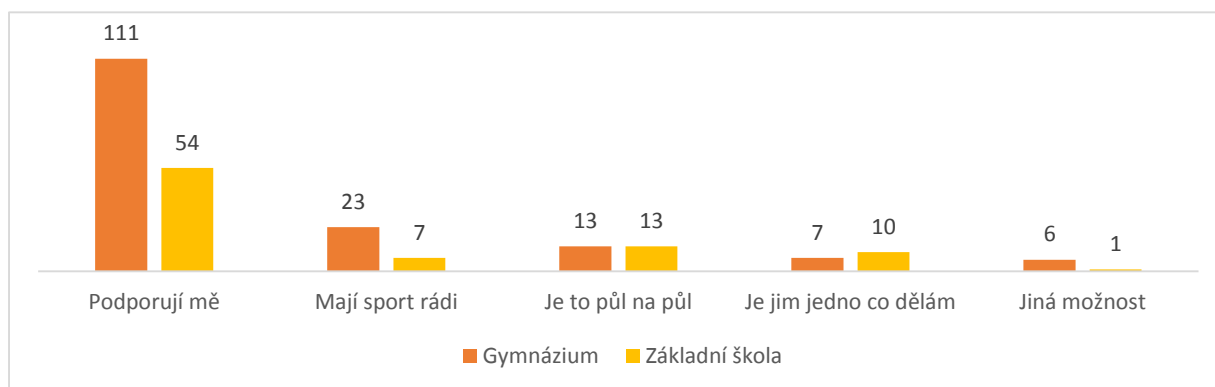
„nevadí jim to, protože sport dělám jenom v létě“, „táta mě trénuje“, „taťka mě podporuje“, „rodiče nejsou sportovní nadšenci a nemyslí si, že by mě to bavilo, proto do toho nechtějí moc investovat“.

Graf č. 18 – vztah rodičů ke sportovním aktivitám respondentů

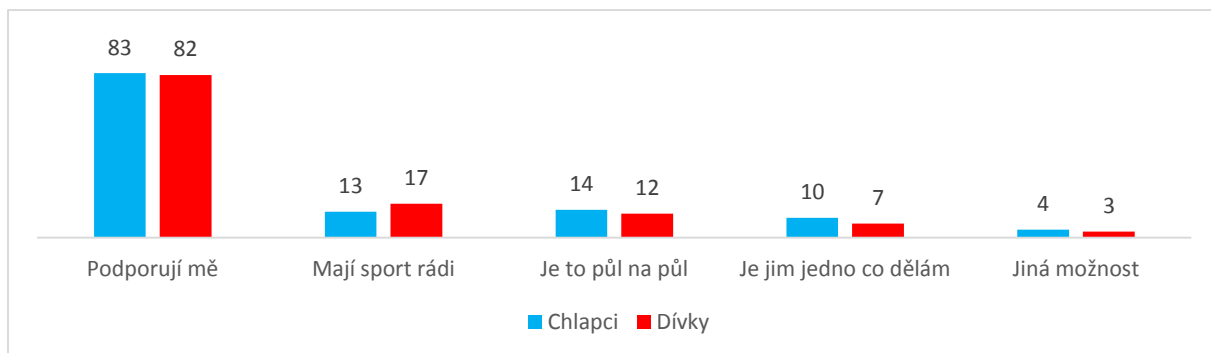

V grafu č. 18 vidíme, že 67 % žáků uvedlo, že je rodiče ve sportu podporují. 12 % rodičů má sport rádo. V 11 % případů je to půl na půl. 7 % rodičů je jedno, co dítě dělá. 3 % žáků uvedlo jinou možnost. Nikdo neodpověděl, že by rodičům sport vadil a děti by nepodporovali.

Graf č. 18A – rodiče a sport: gymnázium vs. ZŠ

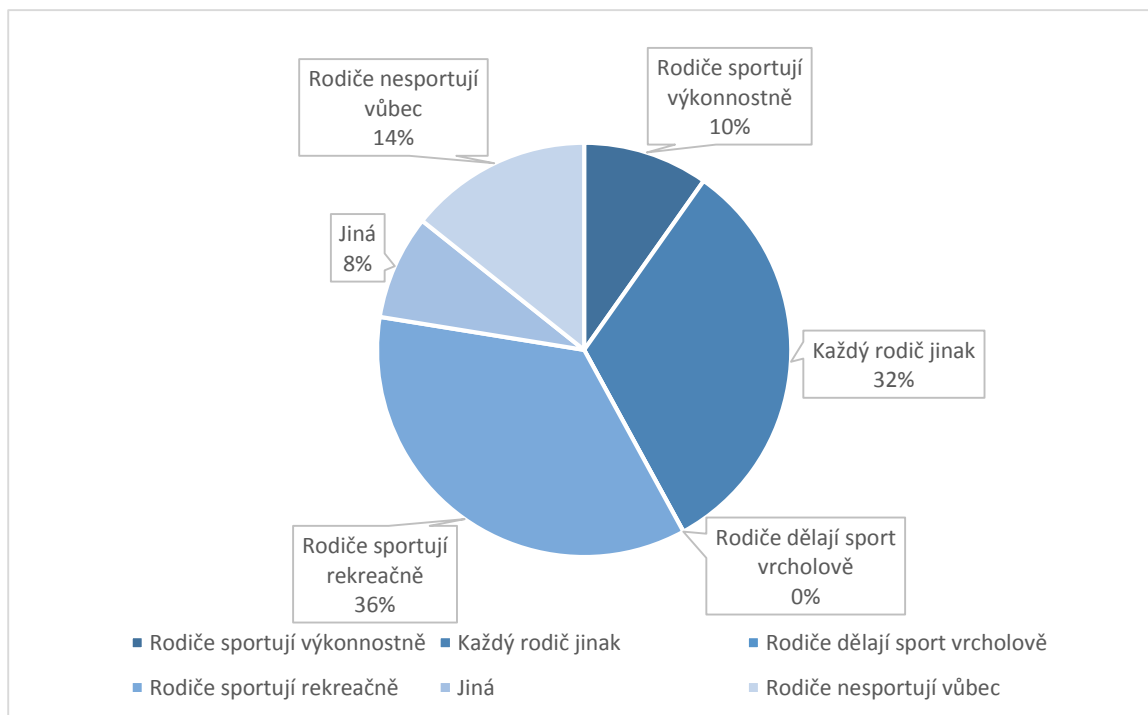
Graf č. 18B – rodiče a sport: chlapci vs. dívky

OTÁZKA Č. 14

Otázka „Rodiče a sport“ zjišťovala výkonnostní úroveň u rodičů respondentů. U volného prostoru u odpovědi „Jiná možnost“ se nejčastěji objevovaly odpovědi se slovy, že sportuje hlavně otec, matka nesportuje. Dalším typem odpovědi bylo, že rodiče sportují pouze o víkendu.

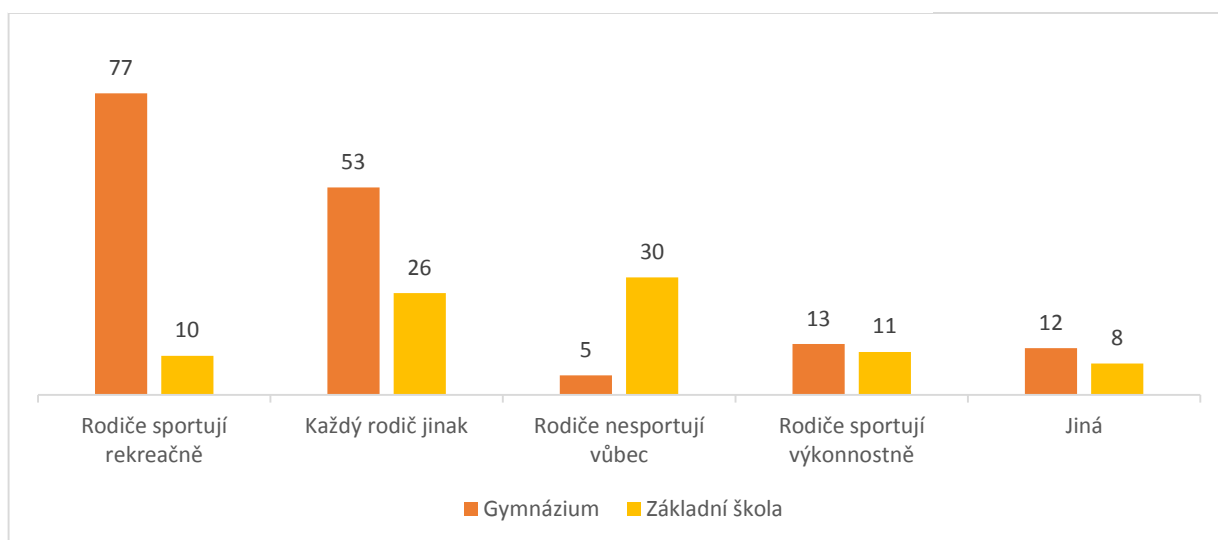
Graf č. 19 – výkonnostní úroveň rodičů žáků

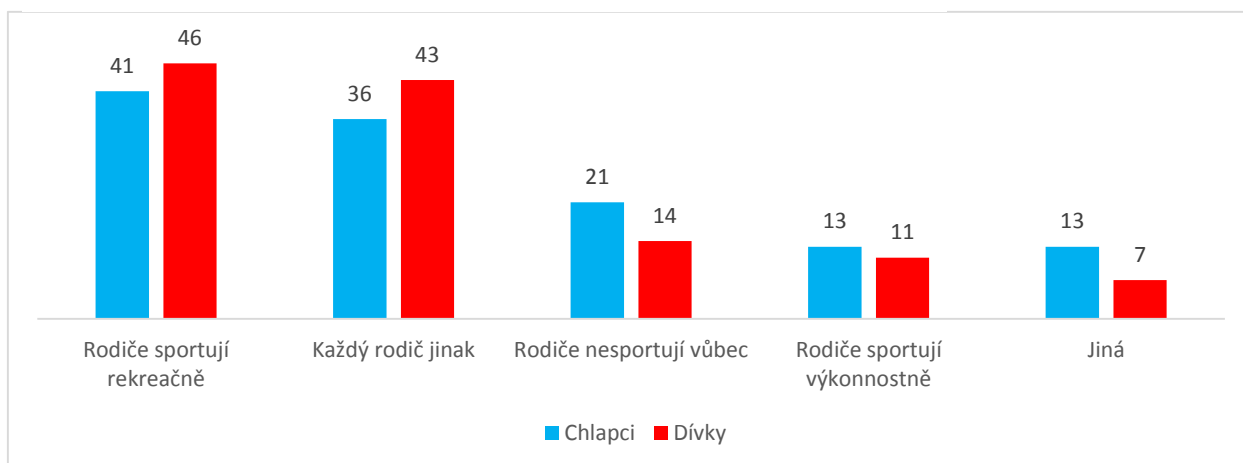

Graf č. 19 ukazuje, že 36 % rodičů dotazovaných žáků sportuje rekreačně. Ve 32 % případů je to tak, že každý rodič sportuje jinak. 14 % žáků uvedlo, že rodiče nesportují vůbec. 10 % žáků uvedlo, že jejich rodiče sportují výkonnostně. 8 % dotazovaných uvedlo jiné možnosti, které jsou popsány v předchozím odstavci. Žádný z rodičů dotazovaných žáků nesportuje na vrcholové úrovni.

Graf č. 19A – výkonnostní úroveň rodičů žáků: gymnázium vs. ZŠ

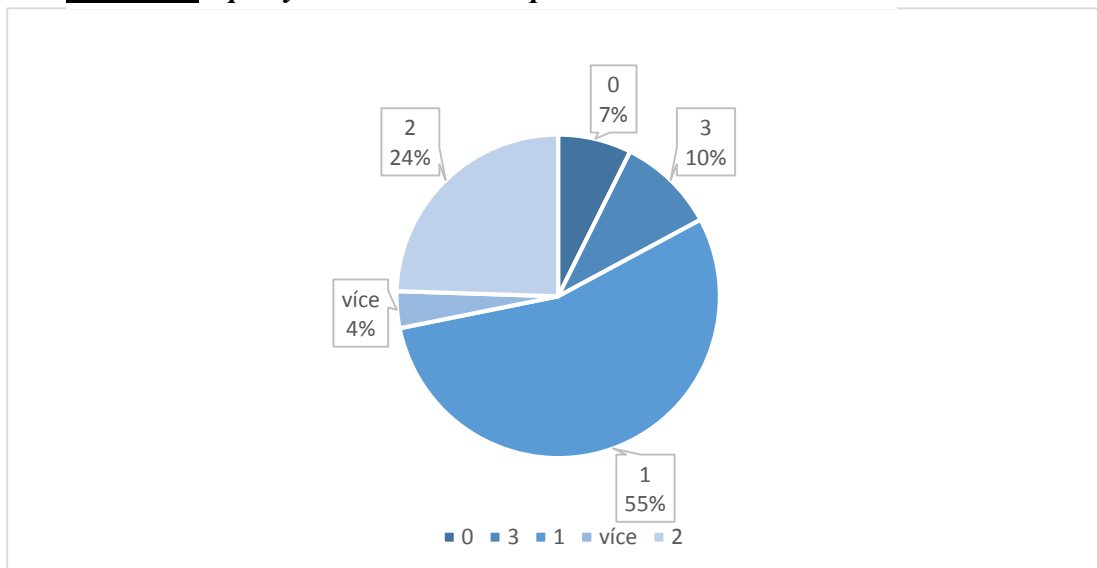
Graf č. 19B – výkonnostní úroveň rodičů žáků: chlapci vs. dívky

OTÁZKA Č. 15

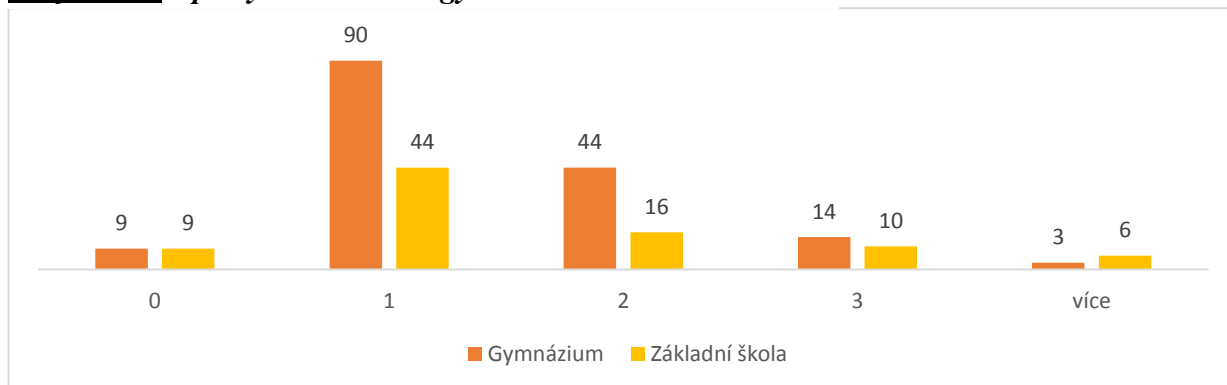
Tato otázka měla pouze uzavřený výběr odpovědí a zněla: „Kolik máš sourozenců?“.

Graf č. 20 – počty sourozenců u respondentů

Graf č. 20 ukazuje, že 55 % dotazovaných žáků má jednoho sourozence. 24 % dotazovaných má dva sourozence. Tři sourozence má 10 %. 7 % je jedináčků. 4 % má čtyři a více sourozenců.

Graf č. 20A – počty sourozenců: gymnázium vs. ZŠ

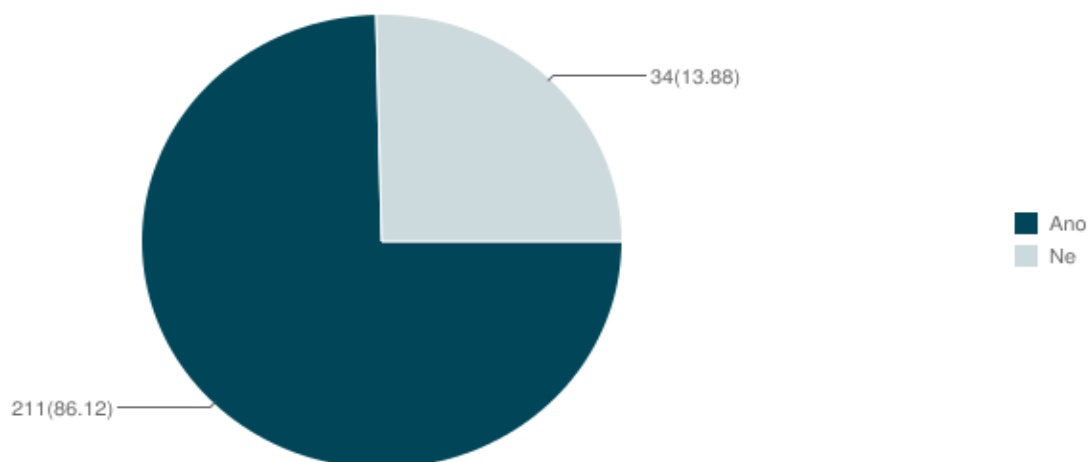
OTÁZKA Č. 16

Otázka „*Jakou sportovní aktivitu bys uvítal/a při čekání na hodinu, kroužek...?*“ byla otevřená a byl zde prostor pro vlastní odpověď. Získané odpovědi by se daly rozdělit do tří skupin. Do **první skupiny** patřili žáci, kteří jsou spokojeni s tím, jak to momentálně je. Vůbec nic by neměnili a nechali vše tak, jak je. **Druhá skupina** žáků dávala přednost pasivním aktivitám. Objevovaly se zde odpovědi typu: klidná místnost na čtení a učení, malování, palcovaná, povídání s kamarády, čtení knih a časopisů, učení na další hodinu, stolní a společenské hry (karty, poker, Osadníci z Katanu, Městečko Palermo, Aktivty, Dračí doupě, slovní fotbal), surfování po internetu, hraní strategických her na mobilech a tabletech, poslech hudby. Jedna z odpovědí navrhovala zavést do školy nějaké zvířátko, o které by se žáci starali a mohli si s ním hrát. Několikrát se také objevila odpověď, že by žáci uvítali, kdyby mohli v klidu čekat na hodinu v šatně nebo na chodbě, odkud by je nevyháněly uklízečky. **Třetí skupina** odpovědi se zaměřila na aktivní trávení volného času. Mezi odpovědi často patřila věta, že by žáci uvítali možnost jít o přestávkách ven na vzduch, například na školní hřiště. Dále zde byly návrhy: boxovací pytel, běžecký pás, skákací panák, tyč na pole dance, tenis a stolní tenis, přehazovaná, fotbal, nohejbal, přehazovaná, vybíjená, skákání přes švihadlo a přes gumu, šipky a míčové hry na hřišti. Podle odpovědi by žáci také uvítali přístup do tělocvičny a ke sportovnímu nářadí a náčiní jako jsou bradla a míče. Nadšený sklídl také koš na basket, pétanque, kuličky, stolní fotbal, trampolína, herní konzole (Xbox, simulátor F1) a twister.

OTÁZKA Č. 17

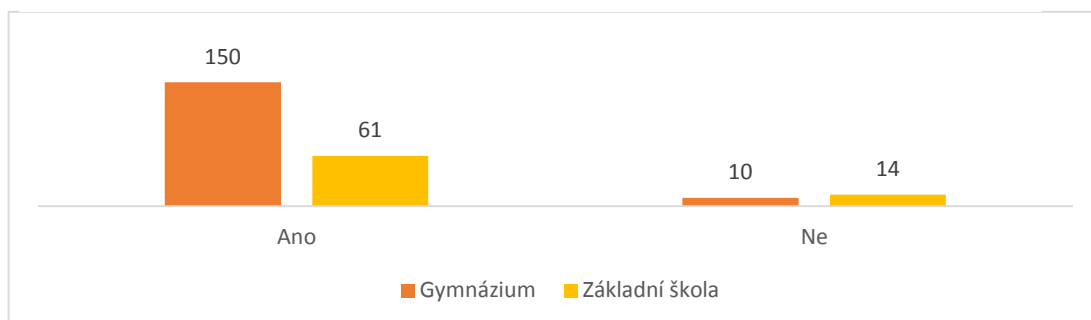
Otázka „*Máš nějakou nesportovní aktivitu?*“ zjišťovala, zda se žáci věnují pouze sportovním aktivitám, nebo si rozkládají čas i mezi něco jiného, například hraní na hudební nástroj.

Graf č. 21 – procentuální zastoupení sportovních / nesportovních aktivit

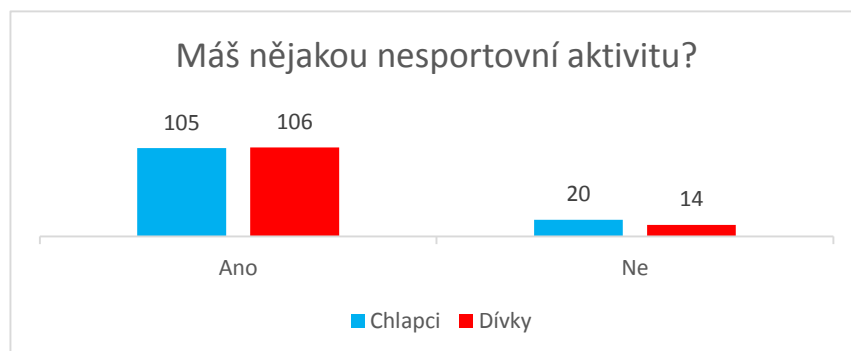

Graf č. 21 nám říká, že 86 % dotazovaných žáků provozuje kromě sportu ještě nějakou nesportovní aktivitu. 13 % respondentů má pouze sportovní aktivity.

Graf č. 21A – nesportovní aktivity na gymnáziu vs. na ZŠ

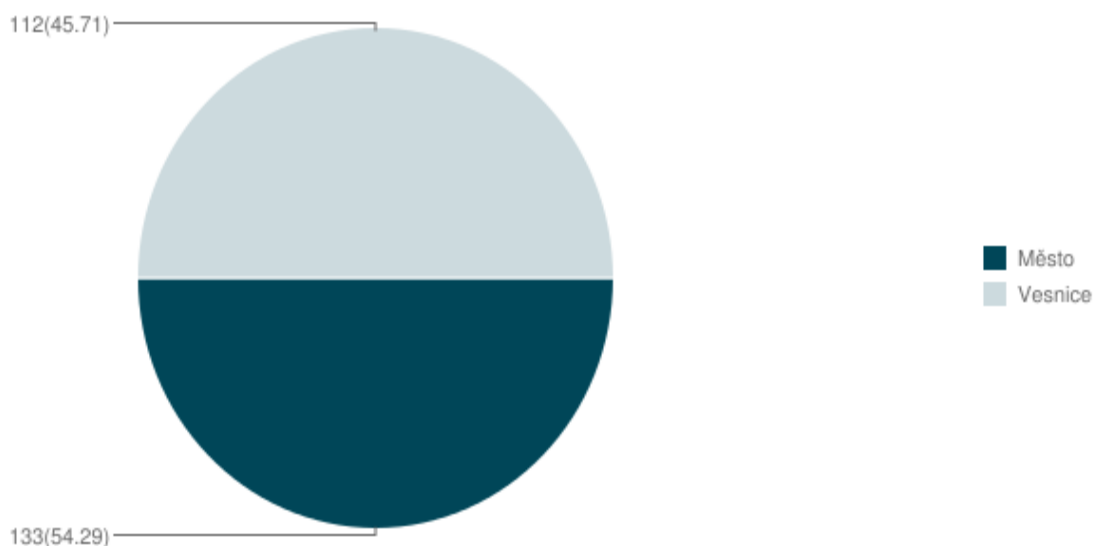
Graf č. 21B – Rozložení chlapců a dívek

OTÁZKA Č. 18

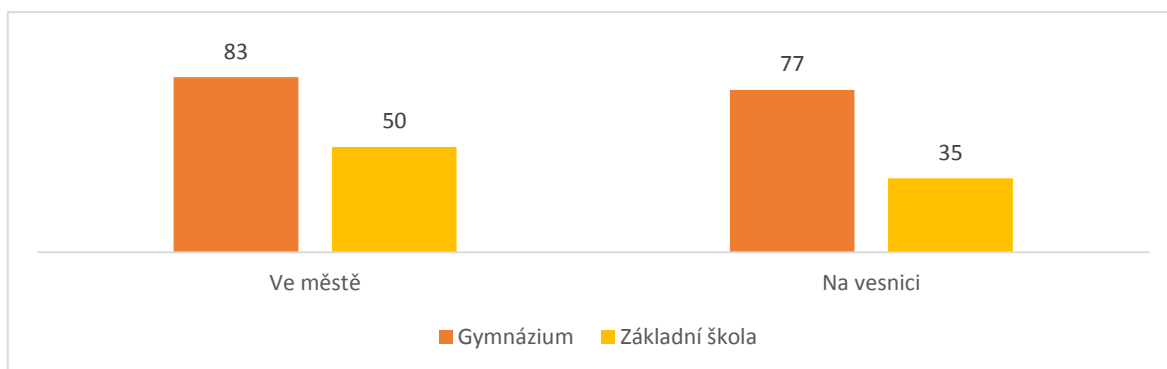
Poslední otázka „*Kde bydlíš?*“ měla za úkol zjistit, zda respondenti bydlí ve vesnici, nebo ve městě.

Graf č. 22 – procentuální zastoupení bydliště ve městě / na vesnici

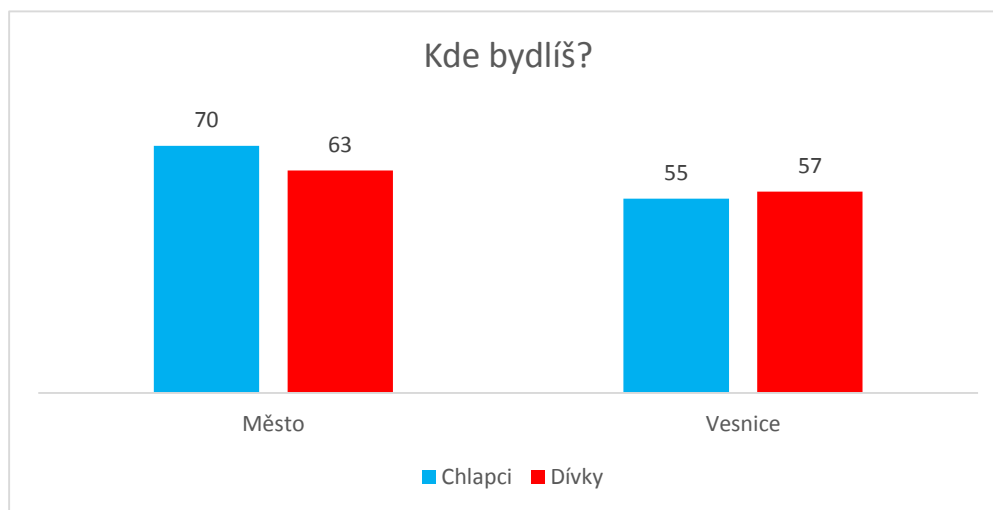

Graf č. 22 nám ukazuje, že 54 % dotazovaných žáků bydlí ve městě, 45 % žáků je z vesnice.

Graf č. 22A – zastoupení bydliště na jednotlivých školách

Graf č. 22B – porovnání odpovědí od chlapců a dívek

6 DISKUZE

Oblíbenost sportů u dětí je stále diskutované téma. Děti tráví čím dál víc času zalezlé u počítače, jsou stále línější a obéznější a ven s kamarády téměř nechodí. Doufám, že moje práce přinese nový pohled na oblíbenost jednotlivých sportovních odvětví, ukáže preference dětí a možná změni přístup jak rodičů a učitelů, tak i samotných žáků. Průzkum jsem prováděla pouze na dvou školách v Benešově, proto nemohu dosažené výsledky brát jako obecně platné. Výsledky jsou platné pouze pro konkrétní město, školy a žáky. Ráda bych zde tyto výsledky shrnula.

Dotazník jsem vyplňovala s 245 žáky napříč druhým stupněm základní školy a jemu odpovídajícím třídám ve víceletém gymnáziu. Z těchto 245 žáků bylo 124 chlapců a 121 dívek. Nejvíce žáků bylo třináctiletých a čtrnáctiletých, což souvisí s tím, že jsem nejvíce dotazníků vyplnila v sedmé třídě (sekundě) a osmé třídě (tercii). Více zodpovězených dotazníků bylo na gymnáziu, což bylo podmíněno množstvím tříd, které jsou na školách zřízeny. Velkou radost mi udělalo, že dětí, které baví tělocvik ve škole bylo čtrnáckrát více než těch, které tělocvik ve škole nebaví. Sportovními aktivitami, které žáci nejvíce provozují jsou lyžování, cyklistika a plavání. Žáci se však příliš nevěnují karate, krasobruslení a hokeji.

Zjistila jsem, že největším důvodem pro nesportování je špatná dostupnost, že sport děti nebaví a že je nezaujala nabídka aktivit. Špatná dostupnost může být způsobena tím, že 45% dotazovaných žáků bydlí na vesnici. Zajímavé může být zamyslet se nad tím, proč děti sport nebaví. V možnostech města jsem uváděla, jaké všechny prostory pro sport Benešov nabízí. Nabídka byla opravdu pestrá, proto mě zaujalo, že celá čtvrtina nesportujících dětí si z těchto možností nic nevybrala. Obecně se předpokládá, že na gymnáziu jsou děti s lepším prospěchem, které tráví spoustu času učením. Překvapivé proto bylo, že pouze jedno dítě z gymnázia napsalo, že nic nedělá. A naopak nesportujících dětí ze základní školy bylo hned osm.

Z dětí, které uvedly nějakou sportovní aktivitu, uvedla většina důvod, že je daná aktivita baví. To je velmi dobře. Nejméně udávaným důvodem byl názor, že děti nechtějí být samy doma, dělají to, protože si nic jiného nevybrali a protože to chtějí rodiče. Jsem ráda, že zrovna tyto tři důvody byly nejméně udávány, jelikož to není zrovna nejvhodnější motivace

pro sportovní aktivitu a může to být důvodem pro znechucení a brzké skončení se sportováním.

Dotazovaní žáci nejčastěji sportují 1-2x týdně, což odpovídá hodinám školní tělesné výchovy. Tím pádem příliš nemají žádné jiné sportovní aktivity.

Co se týče diváctví, tak v televizi a počítači je nejvíce sledovaným hokej, tenis a fotbal, nejméně sledovaným je oproti tomu stolní tenis, gymnastika, plavání a basketbal. Čtyři pětiny dotazovaných žáků jezdí fandit na sportovní činnosti osobně, nezávisle na odvětví. Z toho 61 % dotázaných jede kamkoliv, 13 % pouze po České republice, 23 % jezdí v nejbližším okolí svého bydliště a 3 % sleduje sportovní aktivity přímo v místě svého bydliště.

Ve vztahu rodičů ke sportu se ukázalo, že pouze 14 % rodičů nesportuje vůbec. To vnímám jako pozitivum, neboť sportující rodiče své děti ke sportu povedou mnohem lépe a samozřejměji než rodiče, kteří mají ke sportu negativní vztah.

7 ZÁVĚRY

Hlavním cílem práce bylo zjistit oblíbenost jednotlivých sportů u dětí věku odpovídajícímu druhému stupni ZŠ a nižšímu víceletému gymnáziu. Dílčím cílem bylo porovnat oblíbenost sportů chlapců a dívek a porovnat oblíbenost sportů na gymnáziu a základní škole. To jsem zjišťovala na základě dotazníku. Pomocí provedeného výzkumu jsem otázky zdokumentovala a zpracovala graficky pomocí grafů. Na základě šetření se mi povedlo všechny cíle naplnit a všechny stanovené hypotézy buď potvrdit, nebo vyvrátit.

- **H1 – Děti, které tělesná výchova ve škole baví, bude více než polovina.**

Tato hypotéza se potvrdila. Znázorňuje to graf č. 5. Ten nám ukazuje, že tělesnou výchovu ve škole baví více než 93 % dotázaných žáků. Obliba tělesné výchovy je větší na základní škole, kde zápornou odpověď zvolilo 2,36 % žáků. Na gymnáziu TV nebaví 8,75 % žáků. V rámci porovnání chlapců a dívek jsou chlapci spokojenější. Pouze 3,22% tělocvik nebaví, zatímco u děvčat je to 9,92 %.

- **H2 – Počet dětí, které neprovozují žádný sport, bude vyšší než 5 %.**

Tuhle hypotézu vyvrátil graf č. 6. Ten ukazuje, že žádný sport neprovozuje pouze 9 lidí, což je zhruba 3,6 %. Nesportujících dětí je více na základní škole. Také se ukázalo, že více nesportujících je děvčat. Nejčastějšími důvody pro nesportování bylo to, že děti sport nebaví, že je nezažala nabídka aktivit, nemohou ze zdravotních důvodů a že je špatná dostupnost.

- **H3 - Při výběru sportu u dětí tohoto věku nepřesáhne vliv rodičů 10%.**

Podle grafu č. 10 vidíme, že pouze 1 % si sport vybralo na základě toho, že to chtějí rodiče. Dále z grafu č. 11 (který znázorňuje důvody, proč děti nedělají svůj vysněný sport) je patrné, že pouze 7 % rodičů své děti od vysněného sportu odrazují. Hypotéza se tedy potvrdila.

- **H4 – U chlapců bude nejvíce sledovaným sportem v televizi fotbal, u děvčat krasobruslení.**

Tuto hypotézu vyvrátila tabulka č. 4. V té je vidět, že chlapci na prvním místě sledují hokej (88 hlasů) a až na druhém místě je fotbal (73 hlasů). Děvčata překvapivě také nejvíce sledují hokej (78 hlasů) a jako druhý sport preferují tenis (74 hlasů).

- **H5 – Žáci gymnázia se v televizi nejvíce dívají na fotbal, žáci základní školy na hokej.**

Tuto hypotézu vyvracuje tabulka č. 5. Žáci gymnázia se nejvíce dívají na hokej (112 hlasů) a jako druhý sledují tenis (103 hlasů). Žáci základní školy se také dívají nejvíce na hokej (54 hlasů), ale na druhém místě mají fotbal (48 hlasů). Celková četnost (neohledě na školu či pohlaví) určila první místo hokeji (166 hlasů), druhé místo získal tenis (143 hlasů) a třetí místo fotbal (112 hlasů).

- **H6 – Osobní diváctví na sportovních utkání bude nejvyšší na fotbale alespoň o 20 hlasů.**

Podle grafu č. 13A a 13B tuto hypotézu potvrzují. Na fotbal jezdí 46 žáků z gymnázia a 34 žáků ze ZŠ. Z těchto 80 žáků je potom 55 chlapců a 25 dívek. Na druhém místě se umístil hokej s celkovým počtem 53 hlasů, který na gymnáziu získal 39 hlasů a na základní škole 14 hlasů. Chlapců, kteří se jezdí dívat na hokej je 34, dívek 19.

- **H7 – Chlapci jsou ve fandění více aktivní než dívky.**

Pro tuto hypotézu je stěžejní graf č. 15B. U otázky „Jak fandíš?“ bylo možné zvolit více odpovědí. Proto se nebudu zaměřovat na počet osob, ale na četnost jednotlivých odpovědí. Za aktivnost nebudu počítat odpovědi „jenom se dívám“. 49 chlapců a 51 dívek uvedlo, že při fandění „křičí a povzbuzuje“. „Fandící prostředky“ používá 13 chlapců a 11 dívek. 24 chlapců a 13 dívek uvedlo, že se obléká do barev nebo dresu sportovce či týmu. Barvy na obličej si dávají 4 chlapci a 13 dívek. Vlajku drží 14 chlapců a 7 dívek. V součtu je to 104 hlasů od chlapců a 95 hlasů od dívek. Tím se hypotéza potvrzuje.

- **H8 – Rodičů, kteří rekreačně sportují, bude alespoň 2x více než nesportujících rodičů.**

Tato hypotéza se potvrdila grafem č. 19, kde je vidět, že rekreačně sportující rodiče má 36% dotázaných žáků. Tuto odpověď uvedlo 77 žáků z gymnázia a 10 žáků ze základní školy. Rekreačně sportující rodiče má 41 chlapců a 46 dívek. Děti s nesportujícími rodiči je 14 %. Uvedlo to 13 žáků z gymnázia a 11 žáků základní školy. Nesportující rodiče má 21 chlapců a 14 dívek.

8 SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

BERDYCHOVÁ, Jana. *Tělesná výchova pro pedagogické školy: učební text pro vzdělávání učitelek mateřských škol*. 1. vyd. Ilustrace Viktor Sodoma. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1976. Učebnice pro střední školy (Státní pedagogické nakladatelství)

České děti jsou tlusté! Sedí u počítače a cpou se, tvrdí průzkum. *TN.cz* [online]. Aktualizováno 31. 8. 2015 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://tn.nova.cz/clanek/skoro-kazdy-treti-skolak-je-jako-koule-ukazal-pruzkum.html>

České děti mají tragickou fyzickou. Můžou za to líní rodiče. *TN.cz* [online]. Publikováno 21. 2. 2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://tn.nova.cz/clanek/rodice-pozor-ceske-deti-maji-tragickou-fyzickou.html>

DOVALIL, Josef. *Výkon a trénink ve sportu*. Vyd. 1. Praha: Olympia, 2002, 331 s. ISBN 80-7033-760-5

Encyklopedie tělesné kultury. 1. vyd. Praha: Olympia, 1988, 382 s. ISBN 80-7096-046-9

Evropská charta sportu (1992)

GALLOWAY, Jeff. *Děti v kondici: ...zdravé, šťastné, šikovné*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 144 s. Děti a sport. ISBN 978-80-247-2134-7

MAJER, Jan. Jak se rodí mindráky | magazín Psychologie.cz [Rodina a děti: děti, děti, sport, mindráky, povinnost, dětství, rodiče]. MAJER, Jan. Psychologie.cz [online]. 21. 11. 2014. [cit. 2015-03-03]. Dostupné z: <http://psychologie.cz/jak-se-rodí-mindraky/>

PERIČ, Tomáš. *Sportovní příprava dětí*. Nové, aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2012. Děti a sport. ISBN 978-80-247-4218-2

PETRÁČKOVÁ, Věra a Jiří KRAUS. *Akademický slovník cizích slov: [A-Ž]*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1998. ISBN 80-200-0607-9

Pravidla atletiky 2014: pravidla IAAF ve znění příručky Competition Rules 2014-2015 doplněná o ustanovení, platná pouze pro soutěže na území České republiky. Vyd. 1. Velké Přílepy: Pro Český atletický svaz vydalo nakl. Olympia, 2014, 206 s. ISBN 978-80-7376-361-9

SLEPIČKA, Pavel. *Divácká reflexe sportu*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1838-8

SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1602-5

SLEPIČKOVÁ, Irena. *Sport a volný čas*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0044-7

STUBBS, Ray. *Kniha sportů: sporty, pravidla, taktiky, techniky*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2009, 448 s. ISBN 978-80-242-2558-6

SVOBODA, Bohumil. *Sport a výchova: pedagogicko-psychologické základy sportu*. Vyd. 1. Praha: Olympia, 1971, 208 s

ŠPRYNAR, Zdeněk a Karol STRÁŇAI. *Teorie tělesné kultury: učebnice pro posluchače studijního oboru tělesná výchova a sport*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985, 108 s. Učebnice pro vysoké školy (Státní pedagogické nakladatelství)

9 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – dotazník pro žáky

- 1.) Jsem:
- ☐ Holka
  - ☐ Kluk
- 2.) Kolik je ti let?
-
- 3.) Na jaké škole studuješ?
- ☐ Dukelská
  - ☐ Karlov
  - ☐ Jiráskova
  - ☐ Gymnázium
- 4.) Jaký jsi ročník?
- ☐ 6. třída (prima)
  - ☐ 7. třída (sekunda)
  - ☐ 8. třída (tercie)
  - ☐ 9. třída (kvarta)
- 5.) Baví tě tělocvik ve škole?
- ☐ Ano
  - ☐ Ne
- 6.) Jakou sportovní aktivitu provozuješ? (můžeš vyplnit i více)
- ☐ Atletika
  - ☐ Badminton
  - ☐ Basket
  - ☐ Cyklistika
  - ☐ Fitness a posilovna
  - ☐ Florbal
  - ☐ Fotbal
  - ☐ Golf
  - ☐ Gymnastika
  - ☐ Házená
  - ☐ Hokej
  - ☐ Inline brusle
  - ☐ Karate
  - ☐ Krasobruslení
  - ☐ Lyžování
  - ☐ Plavání
  - ☐ Skateboard
  - ☐ Snowboard
  - ☐ Stolní tenis
  - ☐ Tanec
  - ☐ Tenis
  - ☐ Volejbal
  - ☐ Nedělám nic
  - ☐ Jiná aktivita
-
- 6-a.) Proč nic neděláš?
- ☐ Nemohu sportovat ze zdravotních důvodů
  - ☐ Špatná dostupnost

- ☐ Nezaula mě nabídka aktivit
- ☐ Je to příliš drahé
- ☐ Nikoho tam neznám
- ☐ Sport mě nebaví
- ☐ Jiné možnosti

☐

6-b.) Proč děláš zrovna tohle?

- ☐ Baví mě to
- ☐ Rodiče to chtějí
- ☐ Mám tam kamarády
- ☐ Nechci být sám/sama doma
- ☐ Nic jiného jsem si z nabídek aktivit nevybral/a
- ☐ Tohle vůbec nedělám
- ☐ Jiné důvody

☐

7.) Jak často sportuješ?

☐	1-2x týdně	3-4x týdně	5-7x týdně	Několikrát denně	Kdykoliv je to možné (sezónní aktivity)	Tohle vůbec nedělám
☐ Atletika						
☐ Badminton						
☐ Basketbal						
☐ Cyklistika						
☐ Dostihy						
☐ Fitness a posilovna						
☐ Florbal						
☐ Fotbal						
☐ Golf						
☐ Gymnastika						
☐ Házená						
☐ Hokej						
☐ Inline brusle						
☐ Karate						
☐ Krasobruslení						
☐ Lyžování						
☐ Plavání						
☐ Skateboard						
☐ Snowboard						
☐ Stolní tenis						
☐ Tenis						
☐ Volejbal						
☐ Jiné sporty						

8.) Jaké sporty bys chtěl/a dělat a lákají tě?

☐

9.) Proč bys to chtěl/a dělat?

- ☐ Mám tam kamarády
- ☐ Báví mě to
- ☐ Je to teď v módě
- ☐ Dělá mě to zajímavějším
- ☐ Chci si zlepšit kondičku
- ☐ Chtějí to rodiče
- ☐ Jiné možnosti

10.) Proč ho neděláš?

- ☐ Už ho dělám
- ☐ Nikoho tam neznám
- ☐ Je to příliš drahé
- ☐ Je to náročné
- ☐ Není to v okolí bydliště
- ☐ Rodiče nechtějí
- ☐ Jiné možnosti

11.) Jaké sporty sleduješ v televizi / počítači?

☐	☐ Televize	☐ Počítač	☐ Nesleduji
☐ Atletika	☐	☐	☐
☐ Basketbal	☐	☐	☐
☐ Cyklistika	☐	☐	☐
☐ Dostihy	☐	☐	☐
☐ Fotbal	☐	☐	☐
☐ Gymnastika	☐	☐	☐
☐ Hokej	☐	☐	☐
☐ Krasobruslení	☐	☐	☐
☐ Plavání	☐	☐	☐
☐ Stolní tenis	☐	☐	☐
☐ Tenis	☐	☐	☐
☐ Volejbal	☐	☐	☐
☐ Jiné sporty	☐	☐	☐

12.) Na jaké činnosti osobně jezdíš?

- ☐ Nejezdím nikam
- ☐ Atletika
- ☐ Basketbal
- ☐ Dostihy
- ☐ Florbal
- ☐ Fotbal
- ☐ Gymnastika
- ☐ Hokej
- ☐ Plavání
- ☐ Tenis
- ☐ Volejbal
- ☐ Jiné možnosti

12-a.) Proč nikam nejezdíš?

- ☐ Je to drahé

- ☐ Bojím se (agresivita, opilost, velký prostor...)
- ☐ Nemám s kým jet
- ☐ Radši se dívám v televizi / na počítači
- ☐ Je to daleko
- ☐ Sport mě nebaví
- ☐ Rodiče mě nepodporují
- ☐ Jiné možnosti

12-b.) Jak fandíš?

- ☐ Jenom se dívám
- ☐ Jsem oblečený/á do barev týmu / dresu sportovce
- ☐ Držím vlajku
- ☐ Křičím a povzbuzuji
- ☐ Používám fandící prostředky (vuvuzela, bubinek, řehačka, air horn...)
- ☐ Mám barvy na obličej
- ☐ Jiné možnosti

12-c.) Když jedeš, tak kam?

- ☐ Pouze v místě bydliště
- ☐ V nejbližším okolí mého bydliště
- ☐ Jedu kamkoliv
- ☐ Jiná možnost

12-d.) S kým jezdíš fandit?

- ☐ S rodiči
- ☐ Se sourozenci
- ☐ S kamarády
- ☐ Sám / sama
- ☐ S dalšími fanoušky
- ☐ S kým jiným?

13.) Rodiče a sport:

- ☐ Podporují mě
- ☐ Vadí jim a nepodporují mě
- ☐ Mají sport rádi
- ☐ Je jim jedno, co dělám
- ☐ Je to půl na půl
- ☐ Jiná možnost

14.) Rodiče a sport:

- ☐ Rodiče sportují rekreačně
- ☐ Rodiče sportují výkonnostně
- ☐ Rodiče dělají sport vrcholově
- ☐ Rodiče nesportují vůbec
- ☐ Jiná možnost

15.) Kolik máš sourozenců?

- ☐ 0
- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ Více

16.) Jakou aktivitu bys uvítal/a při čekání na hodinu, kroužek...? (skákací panák, hry na chodbě a před školou apod.)

17.) Máš nějaké nesportovní aktivity?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

18.) Kde bydlíš?

- ☐ Město
- ☐ Vesnice